

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽE - MAY 26, 1989

Nr. 103

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

LKB Kronika, Nr. 79

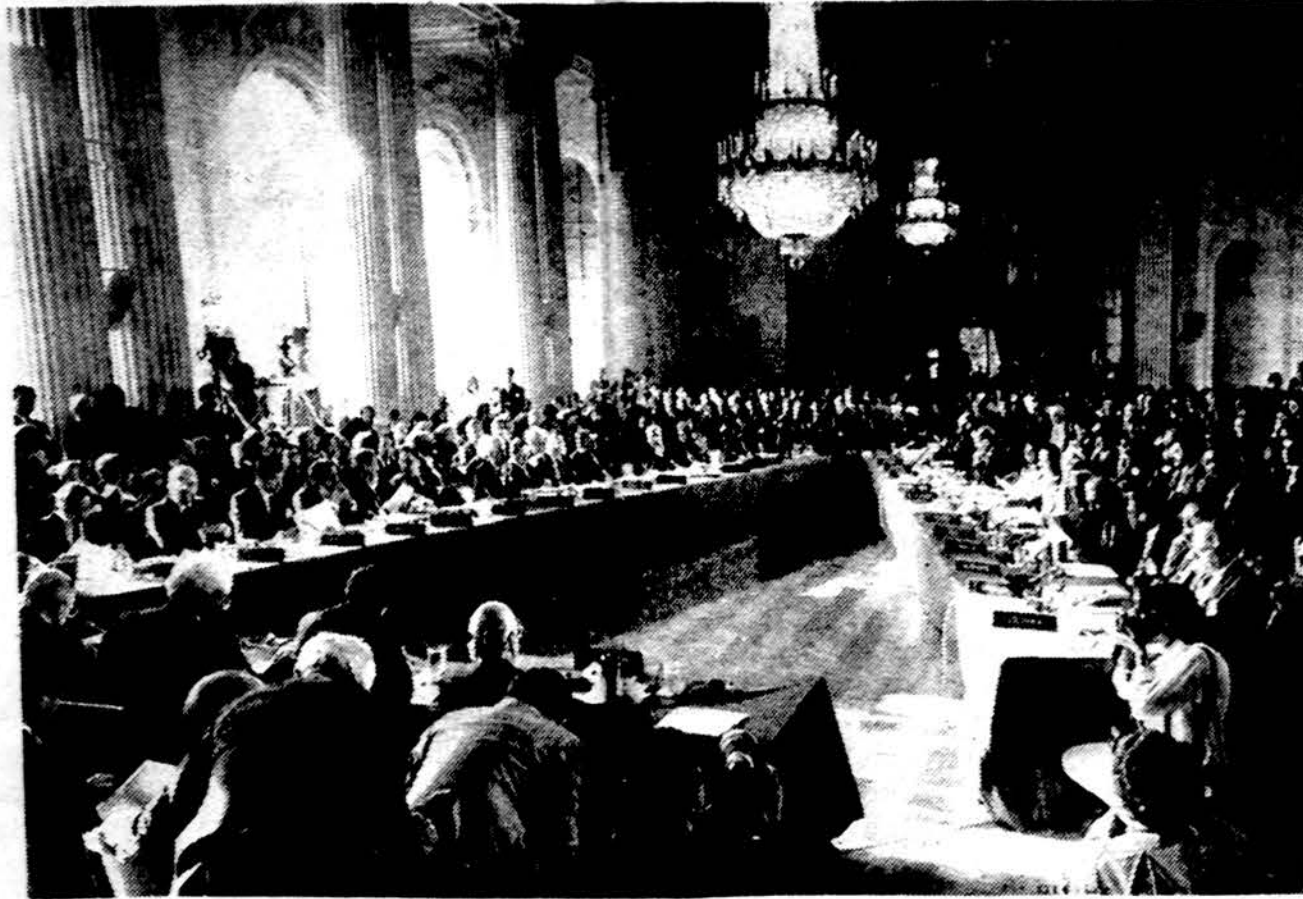
(Tęsinys)

Žinios iš vyskupijų

Tabiškės (Kauno raj.). Tiems valstybė duoda patarimą, jog vaikus tikėjimo tiesių turi išmokyti tėvai. Mes atsakome: 1. Tėvai neturi laiko vaikus mokyti tikėjimo tiesių. 2. Tikėjimo tiesių tėvai patys dėl objektyvių priežasčių gerai nežino. 3. Visi tėvai, norėdami, kad jų vaikai išmokytų skaityti ir rašyti, veda savo vaikus į mokyklą. Net mokytojai ir tie ne namuose moko, bet veda į mokyklą. Tėvai, norėdami, kad jų vaikai išmokytų tikėjimo tiesių, juos veda į bažnyčią, pas kuniga, o tai jau uždrausta įstatymais. Kur tada užrašas laisvė? Kristus pasakė: „Leiskite mažutėlius pas mane ir nedrauskitė jiems, nes tokių yra dangaus karalystė“. Tuo tarpu valstybiniai įstatymai sako, kad jaunuolis ar mergaitė, kad sulaukę 18 metų turi teisę

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

dalyvauti bažnytinėse viešose apeigose – procesijose, bažnytiniame chore, berniukai gali patarnauti šv. Mišioms. Atseit jaunam žmogui negalima daryti prievartos, jis pats jau subrendęs turi apsispręsti, ar jam būti tikinčiu ar ateistu. Peršasi analogiška mintis: negalima vaikams, nesubrendusiam jaunimui daryti prievartos ir vesti juos į mokyklą. Tegul sulaukęs 18 metų ir pats apsispręs, ar eiti į mokyklą ar likti berašius. Prieš penkiolika metų, dirbant Liubave, Kapsuko rajono valdžios buvau nubaustas 25 rub. nuobauda už tai, kad Velykų šventės procesijoje dalyvavo nepilnamečiui vaikui, nors jie ėjo su savo tėveliais ir mamytėmis. Ar teisingai buvau nubaustas ar ne, palieku spręsti redakcijai ir skaitytojams... (Bus daugiau)

Amerikos valstybių užsienio reikalų ministrai, susirinkę Washingtone, nutarė, kad nėra prieš įstatymus pašalinti generolą Noriega iš Panamos diktatoriaus posto, kadangi patys Panamos gyventojai savo balsais pasisakė prieš jį.

Įsteigta Sąjūdžio žinių agentūra

Vilnius. 1989 balandžio 28. (LIC) Praeitą mėnesį įkurta Sąjūdžio informacinė agentūra – SIA, pirmą ir kol kas vienintelę Sovietų Sąjungoje veikiančią nepriklausomą naujienų agentūrą, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Vienas iš istorinių SIA veiklos proveržių įvyko šios savaitės pradžioje, kai Lietuvos Informacijos Centras New York'e pasiekė pirmas informacijos pluoštas iš Vilniaus atėjęs telefaksu būdu. Vienas iš pagrindinių SIA darbuotojų yra Sąjūdžio Spaudos centro vadovas, žurnalistas Rimantas Kanapienis. SIA direktorius yra Sąjūdžio seimo tarybos narys Alvydas Medalinskas. Pasak Kanapienio, negalima pasikliauti nei Lietuvos TSR, nei Sovietų Sąjungos oficialiųjų agentūrų – Eltos ir Tasso – žinių objektyvumu, todėl SIA sieks informuoti Sovietų Sąjungoje akredituotus žurnalistus apie Sąjūdžio žurnalą ir Lietuvos įvykius.

SIA leidiniai

Kiekvieną pirmadienį SIA išleidžia biuletinį „Savaitės žinios“, skirtą užsienio ir sovietų žurnalistams lietuvių, anglų ir rusų kalbomis. Jame skelbiami Seimo ir Tarybos dokumentai, Lietuvos oficialiosios spaudos, pagrindinių radijo bei televizijos laidų aprašymai, penktadieniais transliuojamų pokalbių su Algirdu Brazausku aptarimai. Taip pat spausdinami dviejų Sąjūdžio veiklų – Vytauto Radvilos ir Arvydo Juozaitis – komentarai. Kitas SIA leidinys, vadinamas „Apie mus“, leidžiamas irgi kas savaitę, antradieniais, laikraščio pavidalu. Jame dedamos užsienio ir Sovietų Sąjungos laikraščiuose išspausdintų straipsnių apie Lietuvą ir Sąjūdį santraukos. „Apie mus“ paskirtis yra informuoti Lietuvos gyventojus, ką apie juos rašo užsienio ir Sovietų Sąjungos žurnalistai.

SIA planai

Prie SIA šiuo metu kuriasi ir video grupė, kuri ketina kas savaitę į Maskvą ir užsienį siuntinėti pagrindinių įvykių Lietuvoje apžvalgas, į agentūros veiklą taip pat jungiasi kores-

pondentai, kurie pranešinėja apie įvykius Lietuvoje ir už jos ribų. Pvz., Rasa Miliūtė buvo kaip SIA atstovė nuvykusi į Tbilisį, kai užsienio korespondentams dar buvo draudžiama ten važiuoti. SIA norėtų sukurti korespondentų tinklą, apimančią ne vien Pabaltijį, bet taip pat Armėniją, Gruziją ir Moldaviją. Su latviais bei estais tariami dėl kito biuletinio „Baltika“ leidimo. Lietuvos Informacijos Centras New York'e bendradarbiaus su SIA perduodant žinias ir spaudos iškarpas telefaksu būdu į Vilnių ir skleidžiant SIA žinias bei dokumentus kitom lietuvių ir kitataučių redakcijoms. Turimomis žiniomis, SIA planuoja gauti ir tarptautinio teksto ryšį, kas atvers dar vieną langą į pasaulį.

Lietuvos jaunimas į Vokietiją

Vilnius. – Liepos 7-10 dienomis Vasario 16 gimnazijos patalpose ruošiamas laisvojo pasaulio jaunimo konferencija su jaunimu iš Lietuvos. Sąjūdžio būstinės vedėjas ir tarybos narys organizaciniais reikalais Alvydas Medalinskas telefonavo iš Vilniaus pranešė, kad PLJS valdybos kvietimus konferencijoje dalyvauti priėmė šie Sąjūdžio tarybos nariai: Alvydas Medalinskas, Arvydas Juozaitis ir Zigmantas Vaišvila. Taip pat konferencijoje iš Lietuvos dalyvaus Saulius Galdauskas, Lietuvos ateitininkų atstovas, Andrius Andriuskevičius, Lietuvos skautų atstovas. Tikimasi, kad iš Lietuvos dalyvaus bent 10 jaunimo organizacijų atstovų.

Talka – svarbiausias tikslas

Casablanca. – Egipto prez. Hosni Mubarakas Arabų lygos suvažiavime, kalbėdamas Egipto sugrįžimo proga į šią lygą, pasakė, kad visų arabų valstybių pagrindinis reikalas turėtų būti taikos įgyvendinimas Viduriniuose Rytuose. Mubarakas taip pat pasisakė palaikęs palestiniečių rezistenciją prieš Izraelio okupaciją. Jis taip pat pasiūlė išvežti visas užsienio karines pajėgas iš Libano. Jis

TRUMPAI IŠ VISUR

– Maskvoje „Pravdos“ dienraštis įspėjo Baltijos respublikas, kad negalvotų apie išstojimą iš Sovietų Sąjungos. Tą Kremliuje pasakė Gorbachiovas po Centro komiteto posėdžio, kuris įvyko šį antradienį aptarti paruošiamiesiems darbams, kurie svarstomi naujam Liaudies deputatų kongresui susirinkus.

– Kinijoje vyriausieji komunistų partijos vadai nutarė nepatenkinti demonstrantų reikalavimų. Jie buvo atšaukę Amerikos Balso radijo transliacijų trukdymą ir vėl leidė televizijai rodyti studentų eisenas, bet tuoj ir vėl atšaukė ir įvedė dar griežtesnę kontrolę. Iš Amerikos sugrįžusį savo Aukščiausiosios tarybos pirmininką, kuris yra palankus reformoms ir politiniam persitvarkymui, sostinės aerouostę perkėlė į kita lėktuvų ir nusikraidino į Šanghajį ir ten patalpino į ligoninę... Vyksta uždari komunistų vadų pasitarimai.

– Lenkijoje Studentų nepriklausoma sąjunga, remianti Solidarumą, negavo vyriausybės leidimo veikti viešai. Prasidėjo studentų demonstracijos, o kai kur jau įvyko susirėmimai su policija.

– Washingtono viceprezidentas Dan Quayle pasakė, jog yra visiškai priimtina, kad Baltųjų rėmų spaudos direktorius Marlin Fitzwater pavadinamas Gorbachio „vaikytines kaubojumi“, nes jo „pasakymas, kad sovietai sumažins savo raketas 500-tais, yra juokingas pokštas ir nieko daugiau. Quayle pasakė žurnalistams, kad spauda šį Gorbachio pasakymą per daug išgaršino.

– Varšuvoje studentai prie Komunistų partijos rėmų su rengė sėdėjimo streiką, protestuodami prieš rinkimų taisyklę, kurios Komunistų partijai suteikia daug teisių kontroliuoti parlamento rinkimus kita mėnesį.

pasiūlė arabams pripažinti visoms valstybėms teises egzistuoti Vidurio Rytų regione pagal Jungtinių Tautų priimtas 242 ir 338 rezoliucijas. Tik Libanas nedalyvaus šiame suvažiavime, nes ten beveik visos kovos.

Naujasis Sovietų Kongresas pasiruošęs reformoms

Lietuviai, estai ir latviai gina savo suverenumą

Maskva. – Vakar prasidėjo pirmoji istorinė naujai išrinktųjų Liaudies deputatų sesija Kremliuje. Naujasis Kongresas išrinkęs prezidentą ir įstatymus leidžiančią tarybą iš 542 deputatų.

Šimtinė partijos narių, kurie buvo skyrimo būdu paskirti į 2,250 narių Kongresą, buvo susirinkę posėdžiams anksčiau, kuriems vadovavo pats Gorbachiovas. Jie sudarė tų 542 narių sąrašą, kurie turi būti įstatymų leidėjais ir pakeisti dabartinį Centro komitetą. Kas matė tą sąrašą, sako, jog yra įrašyti ir Sacharovo, Jeltsino ir Medvedevo pavardės, nors jie dažnai kritikuoja partijos veiklą. Bet kai maždaug 90% narių yra iš partijos, tai nėra klausimo, kad partija kontroliuos naująjį Kongresą visais svarbiausiais klausimais.

Gorbachio išrinkimui prezidentu, tačiau daugelis nori, kad jau sudaryto sąrašo 542 įstatymų leidėjai nebūtų tik tradicinio „taip“ balsuotojai. Maskvos spaudoje rašoma, kad į Kremlių suvažiuo „žmonių pasiuntiniai“ (poslantzi naroda). Žmonės laisvais deputatams pataria spręsti erdvių ir karo biudžetų, sovietų kareivių žuvimą Afganistane, butų trūkumą ir tuščias maisto lentynas visoje sąjungoje. Savaitės rašoma „Ogonyok“ redaktorius – deputatas pasisakė nemanęs, kad jo balsuotojai taip rimtai norėtų spręsti problemas Ukrainoje. O Sverdlovsko deputatas Gennadij Burbulis pasakė, jog rinkimai parodė dvasinį gyventojų veidą ir reikia siekti pilnos demokratijos sesijoje.

Kazimiero Motieko pareiškimas

Pirmama diskusijos

Praėjusiu, jog 400 deputatų pasiūlė Gorbachiovą kandidatą į prezidentus. Simboliniai būsią pasiūlyta ir kitas kandidatas, kad būtų išlaikytas principas. Boris Jeltsinas pasakė, kad jis nenori būti tuo kitu kandidatų. Dr. Sacharovo ir kiti pasisakė prieš Gorbachio planą pirmiau išrinkti prezidentą, o tik paskiau diskutuoti reikalus. Daugelis deputatų nori diskutuoti ne tik ekonominius, bet ir politinius klausimus ir KGB reformas.

Poslantzi naroda

Boris Jeltsinas pasiūlė diskutuoti Gorbachio keturių metų vadovavimo darbus. Nors daugelis deputatų pritaria

Atjaunintas kabinetas

Budapeštas. Vengrijos komunistų ministeris pirmininkas Miklos Nemeth pakeitė pusę savo kabineto narių ir įvedė šešis visai naujus asmenis į kabineta. Dabar vyriausybėje yra daug jaunesni nariai. „Tai bus naujosios generacijos vyriausybė“, pasakė ministeris pirmininkas Vengrijos parlamentui. Parlamentas visus jo pakeitimus patvirtino. Dvi svarbiausias ministerijas – Užsienio ir Finansų valdys visai nauji ir jauni ministeriai. Min. pauri, Nemeth pranešė parlamentui, kad dabar jo visas kabinetas „vieningai kovos už politines ir ekonomines laisves ir reformas“.

– Europoje NATO karo pajėgų vadas gen. John Galvin įspėjo europiečius nepasitikėti Gorbachio siūlymais ir netaikyti Sovietų kariuomenės pajėgumo, o ypač nesiginklavimo taktikoje ir nesutikti su ju pasiūlymais kol tai nebus įrodyta veiksmis.

– Washingtono Valstybės departamentu sekretorius James Baker III pranešė, jog susitarta, kad Amerikos ir Sovietų Sąjunga atnaujins seniai pradėtus pasitarimus Genevoje birželio 19 d. sumažinti strateginiams branduoliniams ginklams, o jais yra ilgųjų distancijų raketos.

Gedulo ir vilties diena

Vilnius. – Okupuotoje Lietuvoje ruošiamasi paminėti tragišką 1941 metų birželį, o ypač birželio 14 d., kai prasidėjo neteisingos deportacijos.

Siemets bus pagerbti lietuvių. Tėvynės žuvusieji lietuvių. Dailės parodų salėje bus suruošta Paroda, kurioje bus atskleisti Stalino nusikaltimai ir išdestyti dokumentai apie tremtinius. Numatoma surengti visą eilę koncertų, juo tarpe ir komp. Vidmanto Bartulio kūrinių premjera. Kaune busias Dainų slėnyje didelis koncertas. Ten pasirodysias ir tremtinių choras, kuriame yra daugiau kaip 100 asmenų. Vilniaus katedroje bus pašventinta tremtinių koplyčia. Taip pat bus atstatyta ant Plikojo kalno Trijų kryžių skulptūra. Birželio 14-ja siūloma pavadinti gedulo ir vilties diena ir nukankintųjų bei žuvusiųjų atminimą pagerbti visoje Lietuvoje varpų skambėjimu tuo pačiu metu.

KALENDORIUS

Gegužės 26 d.: Pilypas Neri, Eduardas Algimantas, Malone, Milvydė, Vėjas, Vilhelmina. Gegužės 27 d.: Brunonas, Beda, Neringa, Leonora, Būte, Saulė, Virgaudas, Žymantė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:13. Temperatūra dieną 74 l., naktį 47 l.

Šis įstatymas Lietuvoje negalioja

Maskva. – Lietuva yra pirmoji respublika, kuri paskelbė nepripažįstanti Maskvos įvestų mokesčių ir oficialioje spaudoje pranešė, kad nesutinka mokėti „kelių mokesčių“, praneša New York Times korespondentas iš Maskvos. Šį Lietuvos vyriausybės nutarimą savo demonstracijomis palaikė daugelis gyventojų, kurie priekiaistavo, kad masinių mokesčių pirmiausiai eis taisyti kitų regionų vieškeliams Sovietų Sąjungoje. Korespondentas Bill Keller primena, jog Pabaltijo respublikos pareikalavo autonominės tvarkyti savo respublikų ekonominiams reikalams ir pravedė įstatymus, kad gali atšaukti Maskvos įstatymus.

Demonstracija prieš mokesčius

Maskvos vyriausybė nėra tuo

Demokratai tarsiasi, ką daryti su speakeriu

Washingtonas. – Dalis žymiųjų Atstovų rūmų demokratų turėjo privatų pasitarimą šią savaitę, kuriame atvirai diskutavo speakerio Jim Wright susidariusią Etikos komitete padėtį ir daugelis pasisakė, kad jis negalės ilgai būti Atstovų rūmų speakeriu.

Ši pasitarimų sesija demokratų tarpe buvo pirmoji, kurios metu jie, kaip Atstovų rūmų dalis, pasisakė, kad nėra galimybių išgelbėti Jim Wright iš jam užvestos bylos. Jo šalininkai kongresmenai nebesuradė kaip galėtų padėti savo speakeriui, kadangi yra daug medžiagos, kuri parodo jį pažeidus Atstovų rūmų etikos principus. Buvo norėta šį pasitarimą išlaikyti slaptu, tačiau kažkas iš dalyvavusių išpasakojo spaudai.

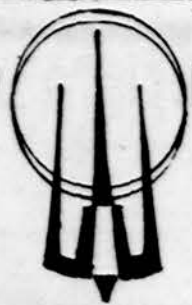
Tik laiko klausimas

Speakerio advokatai, kurių jis turi dešimt, paprašė Etikos komiteta, kad visus tuos kaltinimus panaikintų. Bet Etikos komitetas, kuriame yra po lygų skaičių demokratų ir respublikonų, nesutiko tai padaryti. Paskutinės spaudos ir televizijos

Leidžia mažiau pinigų

Maskva. – Nuo balandžio 1 dienos vykstantiems į užsienį Lietuvos gyventojams leidžiama išsikeisti mažiau pinigų. Važiuojantiems su privačiais iškvietimais ligšiol buvo leidžiama išsikeisti iki 1,350 rublių. Dabar vykstantiems į kapitalistines šalis, taip pat į Jugoslaviją, galima išsikeisti į užsienio valiutą tik 200 rublių. Automobilistams anksčiau papildomai iškeisdavo 100 rublių. Dabar tos privilegijos jie neturi.

SPORTO APŽVALGA

LIETUVOS BURIUOTOJAI JAU KOVOJA SU ATLANTU

Trys Lietuvos jachtos „Audra“, „Dailė“ ir „Lietuva“ pagaliau išskėtė bures ir gegužės 13 d. mojo Lietuvos krantams „iki pasimatymo“.

Oficialus atsisveikinimas įvyko gegužės 1 d., dalyvaujant tūkstantinei miniai, valdžios pareigūnams su A. Brazausku priekyje. Dalyvavo ir atsikūrusios Lietuvos Skautų sąjungos vadovai, kartu su išsivijus skautijos atstovais v.s. S. Gedgaudienė, v.s. I. Kerelienė ir v.s. kun. A. Saulaičiū. Kardino- lūi V. Sladkevičiui palaiminus laivus, po kalbų ir linkėjimų, dindint orkestro garsams ir minios plojimui, daugybei laivų lydint, trys trispalvėmis pasipuošusios jachtos pajudėjo iš Klaipėdos uosto Baltijos link. Deja, tai buvo tik teatrinė ištrauka, nes jachtų kapitonai gerai žinojo, kad be vizų jie toliau plaukti negali. Vizų buvo laukta ir tikėtasi iki paskutinės minutės... Tuo tarpu visi dokumentai ramiausiai gulėjo Sovietų užsienio reikalų ministerijoje su kažkokiu būdu ant jų pasikeitusia išplaukimo data — iš gegužės 1 d. į geg. 18 d.! Vėl reikėjo Valdo Adamkaus pastangų ir pagalbos, bei kelias dienas ir naktis skambančių telefonų ir Washingtoną, Maskvą, Vilnių ir Kauną, kol pagaliau viskas susitvarkė. Ir jachtos pagaliau pajudėjo.

Tikriausiai likimas taip norėjo, kad jos pajudėtų gegužės 13 d. Tačiau visa Lietuva, o su ja kartu Latvija ir Estija, iškilmingai šventė Olimpines dienas: vyko programos su olimpiadų dalyviais, įvairios varžybos, estafetės, liepsnojo lažai — olimpinei ugnis. Su dar didesniu užsidegimu nugalėti Atlantą buriuotojai atsisveikino su Lietuva, tikėdami, kad jų žygis prisidės prie Lietuvos Olimpino komiteto tikslų siekimo. O juk ir buriuotojų tikslas tas pats: ateinančiose olimpiadose atstovauti Lietuvai (ne Sovietų Sąjungai), su trispalve ir Lietuvos himnu.

Šį kartą buriuotojus išlydėjo mažesnė minia, tačiau „Armonikos“ ansamblio ir Los Angeles vyrų kvarteto (tuo metu ten viešėjusio) skardūs ir linksmi garsai nuaidėjo iki Atlanto vidurio.

IŠ LIETUVOS BURIAVIMO ISTORIJS

Nutilus II pasaulinio karo šūviams, nutilo ir Lietuvos buriavimas. Neliko jachtų, maži beliko buriuotojų: vienai

iškeliavo į vakarus, kiti atsi- dūrė šaltose tundrose...

Tik po daugelio metų pradėjo vėl organizuotis buriavimas, isikūrė pirmieji jachtklubai, prasidėjo įvairios varžybos. Netrukus atsirado ir buriavimo mokyklos, net valdžios parama. Neilgai trukus, kai lietuviai buriuotojai pradėjo skinti per- gales, ne tik Sov. Sąjungos, bet ir tarptautinėse varžybose. Tačiau tai buvo buriavimo vi- daus vandenyse, tuo tarpu jūra buvo tik svajonė.

Reikėjo laukti 1968 metų, kol pirmoji jūrinė jachta išsiveržė į jūrą. Jos vardas „Banga“, ji priklausė Kauno radijo gamyk- lai. Prasidėjo dalyvavimas tarp- tautinėse varžybose, augo susi- domėjimas. Vis daugiau imonių, fabriku ar sporto kolektyvų iš- gijo jachtas. Šiandien jų yra 42.

Lietuvos buriavimo federaci- ja, iki šiol besidomint olimpinio buriavimu, pagaliau atsikū- ra veidu į jūrą — įsteigia jūrinio buriavimo komitetą. Jo pirmi- ninku paskiriamas A. Brazaus- kas, kuris vėliau šias pareigas perduoda Ignui Miniotiui. Jūri- nis buriavimas pradeda klestėti. Išgijta didesnių ir greitesnių jachtų, išaugo puikių buriuo- tojų, Sovietų Sąjungos čempio- nais tapta Osvaldas Kubiliū- nas, Donatas Plumpa, Balys Žumbakis, Ignas Miniotas ir kt. Iš tarptautinių varžybų taip pat grįžtama su laimėtojų taurėmis. Populiari „Ostseeregata“ Vokietijoje, kurioje visada daly- vauja 100-150 laivų. Čia „Banga“ yra pasiekusi puikių laimėjimų. Dar daugiau lai- rėjimų pasiekta „Cutty Sark“ regatoje. 1987 m. kapitono Igno Minioto „Aurora“ lenktynėse iš Kielo, Vokietijos, į Nordhoep- ing, Švedija, buvo greičiausia savo grupėje ir antra bendrai. Varžybose dalyvavo 64 laivai iš 14 valstybių. O pernai liepos 10 d. „Audra“ buvo pirmoji iš Lie- tuvos jachtų iškėlus lietuvišką trispalvę Suomijos sostinėje Helsinkyje. Lenktynėse iš Helsinkio į Kopenhagą iš 93 laivų iš 16 valstybių „Audra“ atplaukė antroji. Populiaros yra „Baltijos“ taurės varžybos, kuriose jachta „Lietuva“ laimėjo „Krištolinę taurę“. O Lietuvoje prestižinės lenktynės yra vad. „Petrausko taurė“, vieno asmens valdomomis jach- tomis. A. A. Petrauskas buvo vienas iš geresnių Lietuvos buriuotojų, jo atminimui tą taurę (kuri yra pereinamoji) padovanojo jo žmonos giminaičiai A. ir V. Lauraičiai iš Chiga- gos.

Lietuvos buriuotojai yra pilnai įrodę, kad Lietuva nėra vien artojų šalis. Jų kitas tikslas ir svajonė — išgijti naują modernų burlaivį ir dalyvauti (o gal net laimėti) lenktynėse ap- link pasaulį...

KAS ATPLAUKIA IR KAS SUTINKA?

„Audros“ kapitonas Ignas Miniotas; su juo plaukia sūnus Darius, Kazys Stasiūnas, Audronis Paulauskas, Aleksan- dras Jankovecas, Ričardas Sartavičius — televizijos, radijo bei spaudos atstovas ir gydyto- jas Algirdas Boguševičius. Jie visi iš Kauno, dauguma pluoš- to gamyklos tarnautojai.

Lietuvos skautiškojo jaunimo būrys su vėliavomis Klaipėdos uoste, išlydint transatlantinę kelionę išplaukiančius Lietuvos buriuotojus. Vėliavos iš kairės: jūrų skautų vėliava, Latvijos tautinė vėliava, laikoma latvių skautų atstovo, Lietuvos trispalvė ir Mazosios Lietuvos vėliava. Nuotr. St. Gedgaudienės

„Dailės“ kapitonas Žvaigžd- ras Drėma; su juo plaukia Algi- mantas Patašius, Algirdas Dovydenas, Raimundas Sližys, Gendrutis Katinas, ir gydytojas Gintaras Žukauskas. Visi iš Vilniaus „Dailės“ kombinato tarnautojai ar dailininkų sąjungos nariai.

„Lietuvos“ kapitonas Osval- das Kubiliūnas; su juo plaukia Algimantas Reika, Jonas Li- montas, Steponas Kudzevičius, Sergejus Mockevičius, Rimas Dargis, Audrius Balbierius, Gediminas Pilaitis, žurnalistas ir gydytojas Robertas Tikuišis Visi iš Klaipėdos.

Maždaug tuo pačiu laiku, kai tos trys jachtos nuleis inkarus New Yorko uoste, Kennedy aerodrome nusileis 19 buriuo- tojų, kurie vėliau su tomis jachtomis grįš į Lietuvą. Jų pa- vardės: V. Danta, E. Gerulskis, S. Graželis, D. Kudzevičius, R. Norkus, A. Puslys, R. Rama- nauskas, S. Tamkviaitis, V. Žegunis, gyd. J. Storpirstis, L. Machankovas, A. Kazakevičius, A. Paulauskas, V. Gubanovas, E. Trainys, P. Čitavičius, Š. Leonavičius, V. Jukniūnas, F. Samukas ir J. Vroblevičius.

Lietuvos buriuotojai pakvietė Amerikos lietuvių buriuotojus kelionei atgal į Lietuvą iš New Yorko į Klaipėdą. Atsirado net šeši: Raimundas Kazlas, Linas Paulius, Aidas Palubinskas, Petras Daudžvardis — visi iš Chigagos; Darius Bork bei Arūnas Bukauskas iš New Yorko.

Lietuvos buriuotojus New Yorko uoste sutiks New Yorko Buriuotojų Priėmimo komi- tetas, lietuvių bei amerikiečių spauda, radijo, gal net televizija, o pačiame uoste lietuvių burlai- vių rikiuotė. Kultūros Židinys jiems ruošiamas priėmimas ir pagerbimas.

Priėmimo komitetą, kuriam vadovauja Pranas Gvilids, sudaro net 15 narių įvairiems darbams ir iš įvairių organiza- cijų. Garbės nariai yra vysk. P. Baltakis ir buvęs buriuotojas ir kapitonas Alfonsas Urbelis. Kelias dienas paviešėje New

Yorke, Lietuvos buriuotojai keliaus į Chigagą. Pakeliui numatomas trumpas sustojimas Clevelande. Liepos 1 dieną Chigagos Jaunimo centre ruošiamas Lietuvos buriuotojų sutikimas bei pagerbimas. Taip pat numatomas priėmimas Lie- tuvių centre Lemonte bei išvyka vietos lietuvių jachtomis Michi- das Kubiliūnas; su juo plaukia Algimantas Reika, Jonas Li- montas, Steponas Kudzevičius, Sergejus Mockevičius, Rimas Dargis, Audrius Balbierius, Gediminas Pilaitis, žurnalistas ir gydytojas Robertas Tikuišis Visi iš Klaipėdos.

Maždaug tuo pačiu laiku, kai tos trys jachtos nuleis inkarus New Yorko uoste, Kennedy aerodrome nusileis 19 buriuo- tojų, kurie vėliau su tomis jachtomis grįš į Lietuvą. Jų pa- vardės: V. Danta, E. Gerulskis, S. Graželis, D. Kudzevičius, R. Norkus, A. Puslys, R. Rama- nauskas, S. Tamkviaitis, V. Žegunis, gyd. J. Storpirstis, L. Machankovas, A. Kazakevičius, A. Paulauskas, V. Gubanovas, E. Trainys, P. Čitavičius, Š. Leonavičius, V. Jukniūnas, F. Samukas ir J. Vroblevičius.

Lietuvos buriuotojai pakvietė Amerikos lietuvių buriuotojus kelionei atgal į Lietuvą iš New Yorko į Klaipėdą. Atsirado net šeši: Raimundas Kazlas, Linas Paulius, Aidas Palubinskas, Petras Daudžvardis — visi iš Chigagos; Darius Bork bei Arūnas Bukauskas iš New Yorko.

Lietuvos buriuotojus New Yorko uoste sutiks New Yorko Buriuotojų Priėmimo komi- tetas, lietuvių bei amerikiečių spauda, radijo, gal net televizija, o pačiame uoste lietuvių burlai- vių rikiuotė. Kultūros Židinys jiems ruošiamas priėmimas ir pagerbimas.

Priėmimo komitetą, kuriam vadovauja Pranas Gvilids, sudaro net 15 narių įvairiems darbams ir iš įvairių organiza- cijų. Garbės nariai yra vysk. P. Baltakis ir buvęs buriuotojas ir kapitonas Alfonsas Urbelis. Kelias dienas paviešėje New

rūpino E. Jenigas, Algis Kry- geris ir Henry Jenigas. „L“ ko- manda rungtynes laimėjo 3:0 visai užtarnautai ir turkų „Bul- lets“ buvo visai nepavojingos ši kartą mūsų vyrams.

Šį sekmadienį, gegužės 28 d., rungtynių nebus. Ateinančios rungtynes bus birželio 4 d. prieš austrų „Real“ ir jau Marquet- te Parke. Pagaliau.

VETERANAI NEATSILAIKĖ

Praejusį šeštadienį „Liths“ veteranai, žaisdami pirmenybių rungtynes prieš veteranų lygo- jie pirmąją vokiečių „Schwabens A“ komanda, pir- mame puslaikyje nespėjo susi- koncentruoti nei puolime, nei gynime ir per trumpą laiką

Golfas

PAVASARIO TURNYRAI
Pirmame, keturių žaidėjų „scramble“, turnyre 26 entu- zistai pasirodė kautis su „prie- šais“, kursu ir gamtos elemen- tais. Sveikas protas laimėjo prieš entuziazmą ir turnyras buvo atšauktas išvengiant bent keletos plaučių uždegimų.

Antrame, pavasario turnyre, 65 golininkai narsiai kovėsi su Carriage Greens kursu. Laimė- tojas buvo R. Kleiza su 73 smū- gių rezultatu. „Išlygintų“ re- zultatų laimėtojai buvo:

Vyrų A

I — V. Brizgys 76, II — A. Dagsys 77, III — T. Vaitkus 78, arčiausia prie vėliavėlių vienu smūgiu — A. Urba, arčiausia prie vėliavėlių dviem smūgiais — A. Urba.

Moterų

D. Galzin 69
G. Zabukienė 76
R. Mardos 78

Vyrų B

A. Urba 69
A. Karas 70
W. Meilė 71

Vyrų C

J. Valaitis 65
G. Statkus 70
C. Bakšys 70

Trečiame, geresnio kamuolio dvejetų turnyre, 28-ios poros iš- kentėjo dėl šalnos vėlavimų ir „draskė“ Westgate kursą.

Geriausias asmeniškias re- zultatas — A. Urba 78 smūgiai. Dvejetų laimėtojai buvo:

I vieta — 60 — S. Baras, V. Momkus.
II vieta — 61 — F. Galzin, R. Kleiza.

III vieta — 61 — G. Zabukienė, J. Zabukas.

Nuskriausti — 61 — L. Izokai- tienė, A. Urba.

Arčiausia prie vėliavėlių vienu smūgiu — H. Čepelionis.

Arčiausia prie vėliavėlių dviem smūgiais — E. Kaveckas. Pavasario išvyka įvyks gegužės 27/28 dienomis. The Oaks kurse. Šeštadienio

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00 Foreign countries \$70.00
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Sevaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi- mų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

rungtynės prasideda 12:00, o sekmadienio — 10:00. Rungty- nių laikas yra Michigan laiku (valandą anksčiau). Turnyro kiekvienos dienos mokestis yra 3 dol. Turnyras bus pravestas klasėmis pagal individualius re- zultatus. Klasių ribos bus nusta- tytos atsižvelgiant į dalyvių skaičių. Kursas yra St. Joseph Mi ¼ mylios nuo I-94 kelio 27-to išvažiavimo. Parankiausia apsi- stojimo vieta yra Benton Harbor

Holliday Inn. Motelis prie pat 28-to išvažiavimo nuo I-94 kelio. Neužmirškite Aldonos — nario mokesčiai; ir Arūno — žaidimų rezultatai.

Pradžiai visad sunkesnė!

Valdyba

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Panašinkamas nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2616 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val., pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 438-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS ŠEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-8848

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 686-7756

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Iginoniems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2002
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

J. J.

IŠMOKSLINIMO

Kalbėdamas apie problematišką jėzuitų vadovaujamų mokyklų padėtį Indijoje, vienas jėzuitas misionierius taip pasisakė: „Visa bėda, tai, kad mūsų ordino vadovaujamos mokyklos yra per geros. Todėl jos yra perpildytos pasiturinčių, įtakingų nekrikščionių vaikais ir todėl vyskupas buvo priverstas net reikalauti, kad katalikiškos mokyklos priimtų ir katalikų vaikus“. Šios katalikų misionierių vadovaujamos mokyklos dažniausiai yra aukščiau pastatytos už vietines, ir todėl jos yra tokios patrauklios Indijos nekrikščioniškam elitui. Šie ambicingi vaikai sudaro aršią konkurencijos atmosferą, kurios neatlaiko neturtingų šeimų, žemesnio kultūrinio lygio katalikiškas jaunimas ir todėl arba anksti būna išmėtamai dėl nepakankamo mokslinio pajėgumo, arba iš viso nesistengia į jas įstoti.

Kalkutos arkiv. Henry D'Souza pareiškė: „Vieno momento supratome, kad duodame daugiau išmokslinei visame krašte. Tačiau šiandien suprantame, kad nebegalime toliau to daryti, užmiršdami vargšus“. Iširti, ar aukšto mokslineio lygio pabrėžimas būtinais verčia išjungti vargšus, Kalkutos arkivyskupas pravedė dvejus metus trukusią studiją apie švietimą. Buvo rasta, kad dėl didelės konkurencijos, siekiant mokslo, vaikai turi laikyti egzaminus net ir įstojimui į vaikų darželį. Prie tokios konkurencijos, vargšų vaikai, dėl gyvenimo sąlygų negauna priešmokyklinio paruošimo, neturi vilties patekti į aukštai pastatytas katalikų mokyklas. Taip pat rasta, kad daugumai mokinių esant nekrikščionims, daugelyje mokyklų buvo kreipiama mažiau dėmesio į religinį auklėjimą ar į katalikų mokytojų suradimą.

Studijoje buvo žvelgiama į teikiamo išmokslineio naudingumą, tikėjimo ugdymą, tėvų bendradarbiavimą su mokykla, priėmimo kriteriumus ir iškritusių mokinių pritraukimą. Konsultatoriai-vertintojai labiausiai pagyrė aukštą mokslineio lygį, kuris skatina mokinius kuo geriausiai mokytis ir dėl to išlavino visą eilę vietinių valdžios vadovų bei pareigūnų. Tačiau komisija taip pat pareiškė priekaištą, kad kai kurių mokyklų priėmimo politika yra taip sudaryta, kad turtingieji visuomet būna priimami.

Be to, kai kurios katalikiškos mokyklos buvo kaltinamos vakarietiško besalyginio materializmo vertybių skatinimu. Komisija todėl ragino auklėtojus aukštai vertinti ir puoselėti Indijos kultūros tradicines vertybes. Vertintojai taip pat pareiškė abejone misionierių sistemą, pagal kurią mokyklose išimtinai vartojama anglų kalba. Raporte rašoma: „Be abejo, kompetencija anglų kalboje plačiau praveria pasiekimo galimybių duris negu bet kuris kitas mokslinis pasiekimas. Tačiau tai neišvengiamai sukuria tokią pagarbą Vakarams, kurios nebeįmanoma atsverti vietinėmis kultūrinėmis vertybėmis“.

1987 m. Kalkutos arkivyskupas paskelbė griežtas gaires, spaudžiančias mokyklas sudarinti lengvatas vargšams, kas Bažnyčios mokyklose angliškai vadinama „preferential option for the poor“, ir ryškiau išreikšti savo katalikišką charakterį. Dabar katalikiškos mokyklos jau skatinamos agresyviai prirašinėti ir išsaugoti iki baigimo neturtingus katalikų vaikus, surasti kvalifikuotus katalikus mokytojus, teikti sistemingą religinį auklėjimą ir

skatinti išpareigojimą vietinei bendruomenei ir jos poreikiams. Susumuodamas studijos išvadas, vienas lokalinės mokyklos direktorius studijos išvadoje parašė: „Katalikiška mokykla turi pripažinti savo didžiulę atsakomybę auklėti visus savo mokinius, jungiant kultūrą ir tikėjimą ir jungiant tikėjimą su gyvenimu“.

Tikimasi, kad toks katalikiškų mokyklų orientacijos pakeitimas stipriai paveiks Kalkutos katalikiškas mokyklas, kurių tarpe yra dvi kolegijos, 64 gimnazijos, 35 pradžios mokyklos, trys amatų mokyklos ir keturios technikos mokyklos. Tai nereiškia, kad katalikiškos mokyklos iki šiol visai nesirūpino vargšais. Kai kurių mokyklų administratoriai jau pradėjo tuo rūpintis prieš eilę metų, dėdami specialias pastangas pritraukti vaikus, kurie dėl neturto, žemos kastos ar šeimyninių krizių, praslysta pro visuomeninių patarnavimų tinklą. Pavyzdžiui, jau 1979 m. Seselė M. Cyril, IBVM, Loreto mokyklos direktorė Kalkutoje, pradėjo į mokyklą priimti mokslą metusius ir vyresnius, net mokyklos niekada nelankiusius vyresnio amžiaus jaunuolius. Dabar, jau dešimt metų nuo to, kai tą programą pradėjo, šia plačiai išsiplėtusią mokyklą lanko 1,300 vaikų tarp 4 ir 18 metų amžiaus. 40 procentų jos mokinių neišgali mokėti mokslapinių arba moka tik simbolinį mokestį. Šiems nemokamai yra duodamos knygos, mokyklinės uniformos ir pietūs mokykloje, kas dažnai yra vienintelis pavalgymas visą dieną.

Be to, mokyklą lankančių turtingų šeimų vaikai yra skatinami susipažinti su kaimo problemomis, kuriuose didžioji dalis Indijos gyventojų gyvena dideliame varge. Priedo, kiekvienas mokinys kartą per mėnesį vyksta į kaimą mokytis kaimo vaikų ar kitaip talkinti kaimo žmonėms. Pasaulietė mokytoja toje mokykloje, Leta Bhatia, pripažįsta: „Daug kas abejoja, ar tai, ką darome, yra naudinga, bet kai turtinguosius integruojame su vargšais, turtingieji laimi dar daugiau, nes jie yra ištraukiami iš savo privilegijuoto gyvenimo kėlelio“.

Katalikiškų parapijų klebonai, kurie kasdien susiduria su beraštiskumo problemomis, daugumoje užgria naujasias katalikiškų mokyklų švietimo gaires. Vienas tokios parapijos triukšmingame, gyventojais perpildytame Kalkutos neturtingųjų sektoriuje, klebonas kun. Michael Bhaju, sako: „Esame labai dėkingi už arkivyskupo pastangas švietimo srityje“, bet, jis sako, visa tai turi ir kainą. Jis prisimena ir senosios sistemos pliusą. Pats buvęs stipendininkas elitiniame jėzuitų vadovaujame pensionate, jis prisimena: „Aš gavau pilną stipendiją grynai dėl savo mokslinių nuopelnų. Mano asmeninė kova joje išsilaikyti mane užgrūdino“.

Jo patyrimas parodo, kad senoji sistema buvo vertinga ir gabiesiems, dvasiniai stipriesiems neturtingiesiems. Tačiau demokratėjantys laikai, kai krašto politinei atečiai pasidaro svarbu turėti ir išmokslinei liaudį, Bažnyčia nebesijaučia galinti tarnauti tik finansiniai ar dvasiniai apdovanojiesiems. Ir Indijoje krikščionybė reikalauja solidarizuotis su labiausiai nuskriaustaisiais, ypač tais, kurių gyvenimo ir priimtųjų aplinkybės neapdovanojo net ir dvasinėmis dorybinėmis, kultūrinėmis dovanomis.

a.j.z.

SOVIETŲ BLOKO DEMOKRATINĖ ALTERNATYVA

Mūsų iševijos spaudoje buvo skelbta apie konferenciją Paryžiuje, kurią rengia tautinių demokratinių judėjimų, vykstančių Sovietų Sąjungos įvairiose tautose, atstovai. Ta konferencija, pavadinta „Sovietų bloko demokratine alternatyva“, Paryžiuje vyko gegužės 9-10 dienomis.

Konferencijos pagrindas

Sovietų Sąjungoje vykstančių tautinių demokratinių judėjimų vadų pasitarimuose buvo iškelta idėja, kad užsienyje būtų sukurta institucija, kuri atstovautų visų tautinių demokratinių judėjimų interesams. Ši mintis aiškiausiai buvo išsakyta š. m. sausio 29 dieną Vilniuje įvykusioje tų judėjimų bendroje konferencijoje, kurios metu buvo įkurtas Koordinacinis komitetas, paskelbta eilė dokumentų, jų tarpe Sovietų Sąjungos pavergtų tautų laisvės charta. Joje buvo prašoma sudaryti panašų komitetą užsienyje, kuris atstovautų įkurtam Koordinaciniam komitetui ir patiem tautiniams demokratiniams judėjimams.

Vilniaus konferencijoje ir jos priimtuose dokumentuose Lietuvai atstovavo asmenys iš Lietuvos Laisvės lygos, Lietuvos Helsinkio grupės, Lietuvos Demokratų partijos, Lietuvos Tautinės Jaunimo sąjungos ir Lietuvos Politinių Kalinių gelbėjimo komiteto.

Konferencijos parengiamieji darbai ir organizacijos įkūrimas

Gavus tokį ipareigojimą New Yorke įsisteigė iniciatyvinė grupė, kurią sudarė buvę politiniai kaliniai. Jie išrinko organizacinį komitetą ir jis ėmėsi skubaus darbo dar šiuo metu pavaršar surengti konferenciją, kuri pasaulio visuomenei pristatytų naują organizaciją. Jos tikslas – remti visus tautinius demokratinius judėjimus, kurie vyksta Sovietų Sąjungoje. Tokią konferenciją surengti ir ją pravesiti sutiko padėti organizacijos: The American Foundation for Resistance International, The Center for Democracy in the USSR ir Les Amis de Glasnost.

Prieš konferencijos pradžią Paryžiuje tris dienas vyko uždari posėdžiai. Jų metu buvo

VYTAUTAS SKUODIS

aptarti kuriamos organizacijos tikslai, jos veikimo principai ir metodai, taip pat kiti organizaciniai klausimai. Ypač daug laiko pareikalavo darbas, susijęs su deklaracijos projekto peržiūra ir jo galutiniu suredagavimu. Ši deklaracija sudarė kuriamos organizacijos pagrindą.

Kurtoji organizacija vadinasi „Koordinacinis centru tautiniams demokratiniams judėjimams Sovietų imperijoje remti“. To centro vardas „Demokratija ir Nepriklausomybė“. Jis bus Paryžiuje. Šios organizacijos prezidentu buvo išrinktas vienas žymiausių Armėnijos laisvės kovotojų Paruir Airikian. Jis yra 40 metų amžiaus, tačiau 22 savo gyvenimo metus praleido sovietiniuose kalėjimuose, lageriuose ir tremtyje. Ir Vakaruose atsidūrė ne savo noru, o buvo prievarta išgabentas į Etiopijos dykumas, iš kur tik prieš 8 mėnesius atkeliavo į Kaliforniją. Dabar jam teks persikelti į Paryžių.

Sudėtingos ir kitų tos organizacijos narių biografijos. Iš 22 narių, 18 politiniais motyvais buvo nuteisti 38 kartus. Sudėtinis laikas, kurį jie praleido sovietiniuose kalėjimuose, lageriuose, kalėjimo tipo psichiatrinėse ligoninėse ir tremtyje, sudaro 176 metus. Visu 22 narių amžiaus vidurkis 40 metų. Gyvena jie Amerikoje, Anglijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Svedijoje, Izraelyje. Priimant naujus narius bus vadovaujamas kokybės, o ne kiekybės principu.

Šiuo metu į organizaciją įeina Estijos, Latvijos, Lietuvos, Ukrainos, Armėnijos, Gruzijos, Rusijos, Krymo totorių ir žydų atstovai. Šioje organizacijoje rusai ir žydai sudaro mažumą. Jie be jokių išlygų pasisakė už Pabaltijo kraštų atsiskyrimą ir palaikė kitų sovietų pavergtų tautų laisvės ir nepriklausomybės siekius. Jie daug vertingų pasiūlymų davė, pruošiant organizacijos deklaraciją.

Sovietų bloko demokratine alternatyva

Konferencija įvyko Paryžiaus miesto centre, Le Maison de la chimie erdviuose saleje. Salės gamė prie prizidiumo stalo kabojosi didžiulis Sovietų Sąjungos pajungtų tautų spalvingas

žemėlapis su užrašų prancūzų, anglų ir rusų kalbomis „Demokratine alternatyva“. Abiejuose salės kampe arti žemėlapio stovėjo išrikuotos sovietų pavergtų tautų tautinės vėliavos. Žemėlapyje tie kraštai buvo taip pavaizduoti, tartum jie jau dabar būtų atsiskyrę nuo Sovietų Sąjungos įtakos.

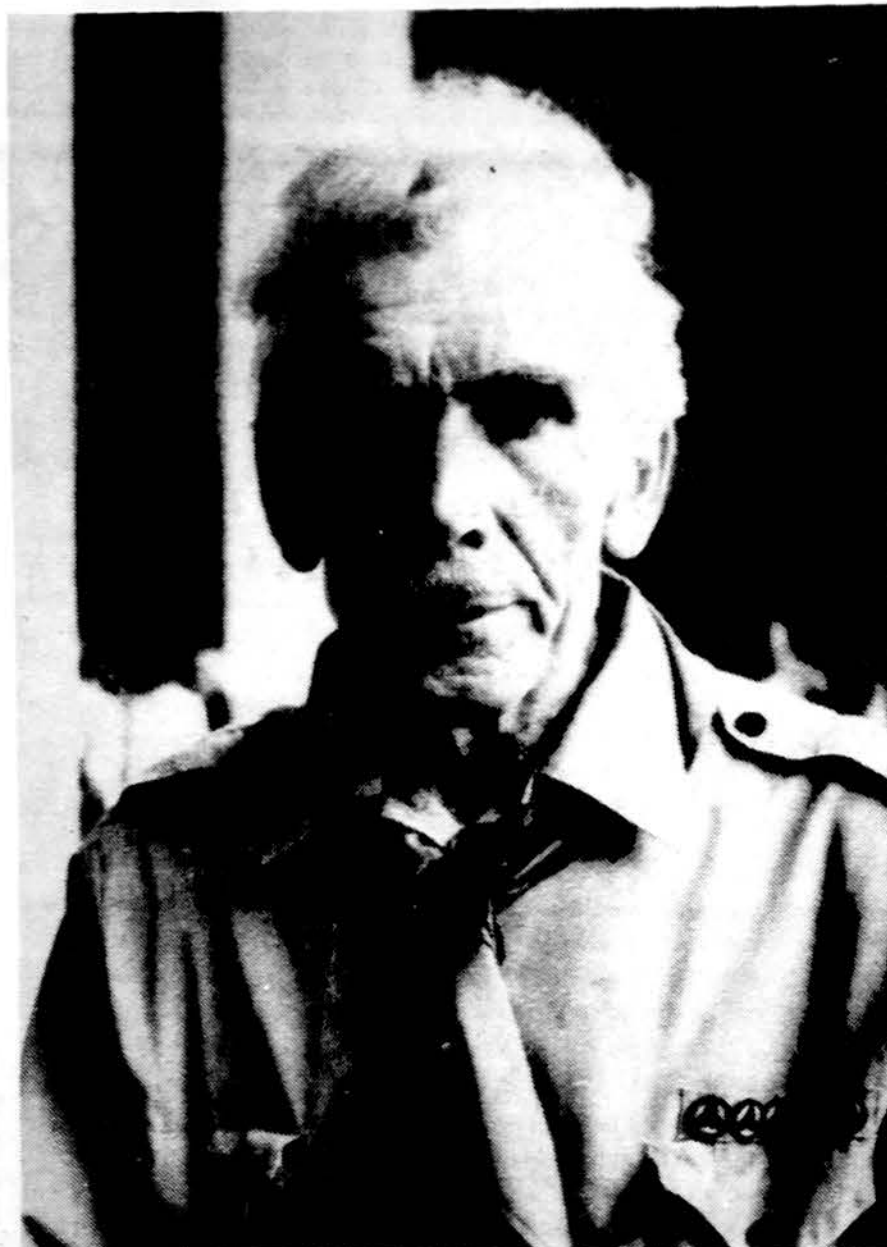
Konferencija trumpa, tačiau turininga kalba atidarė Vladimiras Bukovskis. Jis pažymėjo tuos kontrastus, lyginant tai, kas dabar Sovietų Sąjungoje vyksta, su tuo, kokia buvo padėtis vos prieš keletą metų. Jis prisiminė lagerinę jauną lietuvi, kuris buvo nuteistas už tai, kad buvo iškėles lietuvių tautinę vėliavą. V. Bukovskis pabrėžė sausio mėnesį Vilniuje įvykusios tautinių demokratinių judėjimų lyderių konferencijos reikšmę, pažymėdamas, jog postalininėje epochoje tokio pobūdžio konferencija buvo pirmoji. Toji konferencija davė pagrindą įkurti naują organizaciją, kurios pirmas viešas pasireiškimas yra ši konferencija. Po to jis pristatė tos organizacijos prezidentą Paruirą Airikianą.

Paruiras Airikianas po trumpo įžangos, pristatęs visus organizacijos narius, paskelbė konferenciją ir perskaitė įkurtosios organizacijos deklaraciją, kurios tekstai prancūzų, anglų ir rusų kalbomis buvo iš anksto išdalinę žurnalistams. Po to buvo atsakymai į klausimus.

Pirmąsias apžvalginio pobūdžio kalbas pasakė specialiai į šią konferenciją atvykę Amerikos ambasadorė Jungtinių Tautų žmogaus teisių srityje A. Valladares ir buvusi Amerikos ambasadorė Jungtinėse Tautose Jeane J. Kirkpatrick. Jie abu dalyvavo visuose konferencijos posėdžiuose.

A. Valladares pabrėžė, jog jis gerai supranta įkurtosios organizacijos ir šios konferencijos reikšmę, nes pats praleido 22 metus Kubos kalėjimuose. Jis pasakė, jog dėl visos pastangos, kad Maskvoje neįvyktų numatytoji konferencija žmogaus teisių klausimais.

Jeane J. Kirkpatrick savo kalboje pažymėjo, jog Sovietų Sąjungos pavergtos tautos jau parodė tokią jėgą, kad Maskva nebegalų jų sutramdyti nei įstatymais, nei jėga. Sovietų totalitarinis režimas pergryvena gilią krizę. Gorbačiovas nori

Feliksas Šakals, Lietuvos skautų tarybos pirmininkas.

Nuotr. L. Vasausko

skaityti, kad Pabaltijo kraštai labai integraliai yra susiję su Sovietų Sąjunga ir nenori prisiminti, kad tuos Pabaltijo kraštus kontroliuoja tiktai jėga. Gorbačiovas dabar susidūrė su ta pačia problema, su kuria kadaise buvo susidūręs Leninas: duoti pavergtos tautos laisvę ar griebtis jėgos ir teroro? Atrodo, jog Gorbačiovas yra jėgos šalininkas. Juk jam priklausė idėja sukurti vieną Europą nuo Uralo iki Atlanto vandenyno. Iš Sovietų Sąjungos galima laukti tiktai dar daugiau prievartos ir apgaulės. Visa idomi ir turininga Jeane J. Kirkpatrick kalba buvo skirta sovietinio totalitarinio imperikalizmo analizei.

Toliau buvo trumpi kondensuoti estų, latvių, lietuvių, ukrainiečių, Krymo totorių, gruzinų, armėnų ir žydų pranešimai. Kalbėjo Tiit Madisson, Janis Rožkalns, Leonid Plusč, Aišė Seitmuratova, Tengiz Gudava, Paruir Airikian, Sergej Brudde. Visi jie išsakė savo tautų patirtas nuoskaudas ir supažindino su dabartine jų padėtimi bei problemomis. Latvijos Janis Rožkalns jau po pirmo savo kalbosakinio susilaukė visos salės aplodismentų. Jis pasakė, jog šį rytą gavęs žinią, kad Latvija pasiskelbė nepri-

klausoma valstybe. Po plojimų jis paaikšino jog tai buvo tikta... sapnas. Už tą sapną jam taip pat paplojo, tačiau nebe taip smarkiai.

Antrame tos dienos posėdyje apie nepriklausomą spaudą kalbėjo Aleksandras Ginzburgas, apie dabartinę neoficialią spaudą pranešimą padarė Sarma Gintere. Ji savo kalboje nurodė, jog Lietuvoje dabar išleidžiama apie 150 periodinių ir valdžios nekontroliuojamų leidinių. Pažymėjo ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vaidmenį dabartinių tautinių demokratinių judėjimų Lietuvoje išsivystyme.

Vladimiras Maksimovas kalbėjo apie kultūrinės asociacijos ir jų vaidmenį literatūroje, Heiki Ahonen – apie politines partijas, Eduardas Kuznecovas – apie gorbačiovinį teisėtumą, Nadia Svitlična – ekologinėmis temomis.

ŠVEDAS PIRKO RŪMUS

Švedas L. E. Magnusson nupirko dvejus didelius namus Chicago vidurmiestyje: vieną 26 aukštų La Salle gatvėje, antrą 25 aukštų 525 W. Monroe. Yra žinių, kad už abudu sumokėjo 630 mil. dol.

SVETIMŠALIŲ LEGIONE

VALIUS KUTKEVIČIUS

12

Būdami Afrikoje sužinojome, kad Amerika įsivėlė į Korėjos karą. Manėm, kad Amerika greitai laimės, bet mūsų galvojimas nepasitvirtino. Dienos slinko, greitai ir jau mano penkeri metai eina į pabaigą. Legionierų skaičius labai sumažėjo. Vieni dar tebekariau Indokinijoje, kiti, baigę tarnybos laiką, išėjo į civilinį gyvenimą. O naujų vis mažiau ir mažiau teuzsirašė.

Keletą mūsų vėl atvežė į Sidi Bel Abbes, kur yra legiono sostinė. Didelė aikštė su paminklu, o pro tą paminklą, prieš pirmąjį pasaulinį karą yra praėję nemažai ir amerikiečių. Net baigę aukštuosius mokslus, tarnavo kaip paprasti legionieriai.

Čia pažymėsiu keletą: dr. David Wheeler iš Buffalo, poetas Alan Seeger iš New Yorke, boksininkas negras Bob Scanlon. Net jo pelenai yra įmūryti legionierių muziejuje. Kiti buvo apdovanoti Croix de Guerre. Tik kai JAV įstojo į karą ir savo kariuomenę atsiuntė į vakarų frontą, daug amerikiečių legionierų perėjo į savo armiją. Pirmajame pasauliniame kare žuvo apie 4000 legionierių.

Savo laiku legione tarnavo Serbijos karalius Petras pirmas (Karageorgevitch), legione jis vadinosi Kara. Čekas Joseph Schneider, vėliau buvęs čekų armijos generolas prezidento Masaryko laikotaryje, Monako princas Louis II, italų šeima Garibaldi Peppino ir Bruno, anglas Lord Kitcher of Khartoum, Danijos princas Aage Robert, kuris, sako, giminiavosi beveik su visais Europos princas. Vėliau atsirado Maksim Gorky sūnėnas Sivorj Peškovo, vėliau tapęs prancūzų armijos

generolu ir diplomatu, princas Dimitri Amilakvari, jo tikroji pavardė buvo kitokia. Jis su tėvais pabėgo nuo revoliucijos, Prancūzijoje baigė karo akademią. Antrajame kare buvo jau pulkininkas leitenantas ir žuvo prie Tobruko. Jo kepurė irgi yra legionierių muziejuje. Man būnant dar čia tarnavo buvęs Irano ambasadorius. Jis legione pakeitė pavardę ir vadinosi Irvine Nicolas Cognito. Jo dėdė buvo Irano šachas Reza Pahlavi.

Po 1917 metų legionas buvo labai mišrus. Čia atsirado bermontininkų, buvusių Denikino armijos karių, buvusių Rusijos caro baltgvardiečių. Šalia didžiųjų karų, legionieriai ilgiau kariavo Sudane, Sirijoje ir Maroke. Ramiausi legionieriams metai buvo tarp 1923 ir 1941 metų. Per tą laiką jie dirbo ir mokėsi. Alžirijoje pasistatė didžiulę kino salę su visais moderniaisiais įrengimais, olimpinį baseiną ir daugelį kitų įrengimų.

Tuo metu buvo suformuota ir garsioji tryliktoji brigada. Ją 1939 metų žiemą galvojo siųsti į Suomiją padėti suomiams gintis nuo bolševikų, bet vėl susilaikė, nes tuo metu legione buvo labai daug italų ir ispanų, žmonių visiškai nemačiusių žiemos. Nusprendė, kad Suomijos šalčiuose iš jų nebus jokios naudos.

Kai 1940 metais vokiečiai užėmė Daniją ir persikėlė į Norvegiją, tryliktoji brigada buvo išsiųsta padėti anglams sulaukyti vokiečių. Jie išsikėlė Narvike, bet buvo vokiečių sumušti ir sako daugelis ispanų, savo gyvenime pirmą sykį pamačiusių sniegą, čia sušalo. Per antrąjį pasaulinį karą žuvo apie 9000 legionierių.

Sidi Bel Abbes dar sutikau porą lietuvių, kurie baigė penkerius metus. Praeitį norim užmiršti, o ateitis dar miglota. Daug vėliau Indokinijoje Dien Bien Phu apsupime, kuris truko 55 dienas, žuvo apie 4000 legionierių, jų tarpe man daug pažįstamų. Iš viso 1945-1954 Indokinijoje žuvo 10,000 legionierių. Jų tarpe turėjo būti ir kelias dešimčių lietuvių.

Vieną dieną nupirko ir man civilinę eilutę. Po to traukiniu iki Oran, o ten į laivą. Išlipau Marseille, kur prieš penkerius metus įstojau į legioną. Norėjau pasidairyti, bet greitai pamaciau, kad jie to nenori, nes aš, sutikęs naujokus, galiu išpasakoti tikra legiono veidą.

Tuoį pašaukė ir rašinė, atidavė visus dokumentus, kuriuos buvo paėmęs prieš penkerius metus, išdavė gražų diplomą, kad buvau gero elgesio, kad tarnavau garbingai ir ištikimai, dar pridedo veterano liudijimą, kad turiu teisę gyventi Prancūzijoje. Aišku su tais dokumentais paprašęs gausi ir prancūzų pilietybę. Paklausė, kur noriu važiuoti. Pasakiau, kad į Alzasą, nes žinojau, kad ten buvo nemažai lietuvių, buvusių legionierių. Išdavė karišką kelionės lapą. Išeinant pro vartus, senas legionierius man ir sako: „Sugrįši. Ka gi tu veiksi civiliniam gyvenime“. Kai aš nieko nepasakiau, jis dar priminė legiono priežodį: kartą legionierius, visą laiką legionierius.

Išėjau pro vartus ir pats nežinau – kažin ko pikta ir kažin ko gaila. Penkerius metus išstarnavau po žalia legiono vėliava, apdovanojau visais aukščiausiais prancūzų ir kitų valstybių medaliais. Legionas giminingas prancūzams tik per kraują ir prakaitą. Gal už tai jie ir dainuoja:

Yra akmenėlių ant visų kelių
yra akmenėlių ant visų kelelių
Bet jei moralė smunka,
Lieka vien skausmai.

Sėdžiu traukiny, stebiu žmones, klausaus kalbų apie jų kasdieninį gyvenimą, o mintis skraido toli. Įeinu konduktorių. Parodžiau karišką kelionės lapą. Pažiūrėjo ir sako: „Soldat Français“. Tik tiek, ir viskas.

(Pabaiga)

**LIETUVIŲ KARIŲ
SUVAŽIAVIMAS IR
„KARIO“ SUKAKTIS**

Gegužės 20-21 dienomis Clevelande vyks Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ skyrių atstovų suvažiavimas ir pasaulio lietuvių karių – veteranų „Kario“ žurnalo 70 metų sukakties minėjimas. Abu šie renginiai reikšmingi ne tik kariams veteranams, bet ir visiems lietuviams. Kariai veteranai yra aktyvūs mūsų šei-
vijos darbų rėmėjai, gražių projektų vykdytojai. Čia vėl bus prisiminti mūsų savanoriai, kovoję ir atkūrę nepriklausomą Lietuvą; bus apžvelgti dabarties „Ramovės“ darbai ir rūpestiai išrinkti nauji organizacijos vykdomieji organai bei paminėta garbinga karių žurnalo sukaktis. Karių žinių, mokslo, technikos bei politikos žurnalas, įsteigtas 1919 metais – Nepriklausomybės kovų metais ir atgavintas JAV-se 1950 metais. Dabar žurnalas turi ir specialų šauliams priedą – „Tremties trimtį“. Šį mėnesinį žurnalą gražiai redaguoja Balys Raugas, administruoja Alfonsas Samušis. Šia proga išleistas gausiai iliustruotas apžvalginis leidinys, vaizdžiai byloja apie LKVS, veiklą Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ir Anglijoje.

LKVS „Ramovės“ skyrių atstovų suvažiavimas pradėtas Lietuvių namuose gegužės 20 d., šeštadienį, 9 val. ryto. Čia bus atstovų iš 12 JAV-se veikiančių „Ramovės“ skyrių, Australijos 5 skyrių, Kanados trijų ir Anglijos vieno.

Po registracijos, atidarymo, mirusių pagerbimo, Amerikos ir Lietuvos himnų, invokacijos ir sveikinimų, darbo posėdyje bus centro valdybos, kontrolės komisijos, garbės teismo,

Laisvės kovų muziejaus vedėjo, „Kario“ redaktoriaus ir administratoriaus pranešimai ir „Ramovės“ garbės narių rinkimai.

Po pietų pertraukos, 2 val. p.p., tęsiamas darbo posėdis. Čia bus išklausti skyrių atstovų pranešimai, diskusijos dėl pranešimų ir centrinių organų rinkimai.

Einamuose reikaluose bus svarstoma: LKVS „Ramovės“ statuto papildymas, Laisvės kovų muziejaus reikalai, „Kario“ žurnalo išlaikymo ir kiti reikalai.

Šeštadienį, gegužės 20 d., 6-30 v. v. taip pat Lietuvių namuose, didžiojoje salėje, sukakties minėjimas pradėdamas susipažinimo kokteiliais. Minėjimo programoje: sveikinimai, žurnalo redaktoriaus Balio Raugo žodis, meninė programa, vaišės ir šokiai. Pakvietimai 15 dol. asmeniui.

Sekmadienį, geg. 21, 9:45 v.r. pakeliamos vėliavos prie Laisvės paminklo. 10 val. iškilmingos pamaldos Dievo Motinos šventovėje.

Po pietų, nuo 12 iki 2 val. baigiamasis posėdis. Bus padėtas vainikas prie prez. Antano Smetonos kapo mauzoliejuje.

Suvažiavimą ir minėjimą globoja Clevelando ramovėnai. Clevelando lietuviai maloniai kviečiami visuose renginiuose dalyvauti.

**LB APYLINKĖS
SUSIRINKIMAS**

LB Clevelando apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas gegužės 28 d., 11:45 val. ryto Dievo Motinos parapijos svetainėje. Valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai. Klausimai ir sumanymai. Bus renkama dalis valdybos, kontrolės komisija ir atstovai į apygardos suvažiavimą.

Clevelandiečiai klausosi laisvės kovotojų ir ilgamečio sovietų kalnio Balio Gajausko pranešimo. Nuotr. V. Bacevičiaus

**„ARMONIKOS“
KONCERTAS**

Birželio 10 d. Clevelandas vėl susilauks menininkų iš Lietuvos. Šį kartą Lietuvos televizijos ir radijo ansamblio, dabar bene pačio populiariausio Lietuvos pramoginės muzikos ansamblio, tęsiančio liaudiško muzikavimo tradicijas.

Ansamblio įkurtas 1969 m. rudenį. „Armonikos“ aštuoni nariai, Lietuvos valstybinės konservatorijos auklėtiniai, vadovaujami nusipelnusio aristo Stasio Liupkevičiaus.

„Armonikos“ repertuaras gana platus ir įvairus – per 400 kūrinių. „Tai liaudies dainų ir šokių harmonizacijos bei originalaus liaudiško stiliaus masinio žanro kūrinių“.

Ansamblio atlieka kompozitorių: V. Bagdono, O. Balakausko, J. Baltramiejūnaitės, J. Basinsko, V. Baumilo, P. Dikčiaus, Juozapaičio, B. Kutavičiaus, T. Makačino, V. Mikalauško, V. Montvilos, L. Povilaicio, V. Telksnio, M. Urbaicio, Liupkevičiaus ir G. Būtauto kūrinius pagal Just. Marcinkevičiaus, S. Žlibino, B. Dačiulio, P. Raščiaus, P. Gaulės ir kitų poetų eiles.

Jau išleistos keturios „Armonikos“ plokštelės. Su ansambliu nufilmuoti keturi siuže-

tiniai kino filmai, vaizdo juoston irrašyta dvidešimt televizijos pramoginių laidų-koncertų, keletas ju centrinei televizijai. Ansamblio bemaž visų Lietuvoje rengtų muzikos dienų dalyvis, savo koncertais skersai išilgai išvažiavęs Lietuvą, koncertavęs kaimyninėse respublikose.

„Armonikos“ koncertą Dievo Motinos parapijos auditorijoje rengia LB Clevelando apylinkė. Pradžia 7:30 val. vak. Bilietai jau gaunami sekmadieniais Šv. Jurgio ir DM parapiju svetainėse po lietuviškųjų pamaldų, arba galima rezervuoti skambinant M. Aukštuoliui, M. Mikonienei, ar Z. Obeleniui. Bilietų kainos: 20, 15, 10 ir 5 dol.

V.R.

ŽVEJOTOJŲ MITINGAS

Chicago apylinkių žvejotojai gegužės 21 d. buvo susibūrę ir Diversey Harbor protestuoti prieš komercinių bendrovių žvejus, kurių vartojami tinklai kliudo mėgėjams žuvautojams gaudyti žuvis.

KINŲ PROTESTAI

Chicago universitetų kinai studentai suruošė demonstracijas remdami Kinijos studentų reikalavimus daugiau demokratijos. Chicagoje demonstravo prie Kinijos konsulato.

JAV-ų vėliava, plevėsavusia virš Kapitoliiaus rūmų Washingtono, laisvės kovotojai ir Sibiro tremtiniai Pečiulaičiai Clevelande įteikia Kongreso nario Feighan atstovas Daniel Clark. Iš k.: kun. G. Kijauskas, Judita ir Povilas Pečiulaičiai, Daniel Clark, K. Ziedonis ir V. Apanius. Nuotr. V. Bacevičiaus

VARŽYTNINĖS

Anatolijos (Turkijos) Užsienio Prekybos Komisija, Ltd. – Turkijos Prekybos Rūmų aukso medalio laimėtoja 1986 m. Istanbule skelbia aukštos kokybės rankų darbo rištinių turkiškų, persiškų, afganų kilimų-kilimėlių „SULTONŲ RINKINIO“

VARŽYTNINĖS!

Šiame rinkinyje yra: Anadol, Keysary šilko, Hereke, Yagcebedir Kula Doshalmi, Nide Kars, Milas Kazak, Yahyali ir kiti puikūs klasiškų Turkijos kilimų pavzdžiai parinkti reprezentuoti Turkiją JAV-bėse, supažindinti amerikiečius su Turkijos kilimų menu bei sutvirtinti JAV-Turkijos santykius.

Kadangi ši meno rankdarbių paroda JAV-bėse buvo atšaukta, Turkijos Užsienio Prekybos Komisija visus parodos eksponatus atiduoda į varžytines. Tai bus viena kartą gyvenime pasitaikanti proga įsigyti puikus rankų darbo kilimus už aukščiausią pasiūlytą kainą.

VARŽYTNINĖS – BALZEKO LIET. KULTŪROS MUZIEJUJE

6500 S. Pulaski Rd.
Chicago, Ill. 60629

sekmadienį, gegužės 28 d. 2 v. p.p.
(kilimų apžiūrėjimas 1 v. p.p.)

Fidelity First Financial Corp
City of Chicago Auctioneer License #000026

Sumokama: grynais pinigais, banko čekiais, American Express

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS **GREIT PARDUODA**

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6189

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ mieste ir priemiestuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX – INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

For sale in Worth, IL large, clean brick ranch, 3 bdrm., new kitchen, new fam. rm., din. rm., living rm., hobby rm.; 1 1/4 bath, fire place; 2 1/2 car garage + much more; low taxes. \$118,500. Call 361-4889.

HELP WANTED

MECHANICS TIRE MAN

CHASSIS & TRAILER MECHS.
Mobile experience. Steady work.
Basic English necessary.
Own transportation necessary.
963-4380

leškoma moteris darbu ka-
vinėje, miesto centre. Anglų kalba
nebūtina. Kreiptis: 776-9425.

„TULPĖS“ restoranui skubiai
reikalingos padavėjos. Būtiną
kalbėti lietuviškai ir angliškai.
Tel. 925-1123

REIKALINGAS VALYTOJAS
Skambinti 247-0582

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. – GA 4-8654

John Putna
Stockbrokeris

Patarnauju perkant-parduodant
akcijas ir bonus
Tel. 240-5600
Skambinkite dabar! Kalbu lietuviškai.

We Do DIGITAL CONVERSION

vatzdajuosčių iš IR |
PAL, SECAM, NTSC.
Greitas patarnavimas, žemos kainos.
Parduodame 110-120 video,
TV ir elektrinius reikmenis
(312) 338-9033
International Export House.

15750 S. HARLEM
ORLAND PARK, IL 60462
532-7799

2321 W. DEVON AVE.
CHICAGO, IL 60659
312-338-9033

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį
8:40 iki 10 v.v.
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“
8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

PASSBOOK SAVINGS
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for financing.
HOME
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanuskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

NEPILNA AMERIKOS SENATORIŲ PAGALBA

Pabaltijo kraštų nepriklausomybės atstatymas

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Sekant plačią amerikiečių spaudą, jos puslapiuose tenka pastebėti pasisakymų ar komentarų, kad sąryšyje su Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse vykstančiomis laisvėjimo apraiškomis Jungtinių Amerikos Valstybių liberaliniuose sluokniuose Senato ir Atstovų rūmų įtaigojama sutikti su dabartine Gorbačiovo politika ir pasitenkinti esama padėtimi, nereikalaujant pilnos Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atstatymo. Šiuose sluokniuose vedama akcija sutikti su Gorbačiovo duodama savivalda ekonominiame srityje, kurios pasėkoje Sovietų Sąjunga gaus Vakarų ilgalaikius kreditus ir pilną ekonominę paramą.

Ši pasyvi Amerikos politika inė nepasitenkinimą Pabaltijo kraštų kilmės amerikiečių tarpe. Tačiau per paskutines savaites papūtė gaisrinė vėjų Pabaltiečių naudai.

Amerikos 28 senatoriai išsiuntė laišką prezidentui George Bushui, ragindami jį ipareigoti valstybės sekretorių James Bakerį peržiūrėti Amerikos politiką Pabaltijo respublikų klausimu ir kad Amerika padėtų tiems kraštams atgauti pilną nepriklausomybę. Savo laiške senatoriai pabrėžia, kad Amerika jau 49 metus atsisako pripažinti Pabaltijo valstybių okupaciją.

Tačiau dabar atėjo laikas, kai mūsų vyriausybė turi aktyviai padėti atstatyti šiuose kraštuose demokratiją, bet ne pasyviai tik pasisakant žodžiu. Senatoriai prašo Amerikos prezidentą, kad peržiūrint Rytų-Vakarų santykius, JAV Valstybės departamentas dėtų pastangas, kad būtų atgauta to kraštų nepriklausomybė.

Laiškas

PROF. STUKAS SOVIETAMS PRIEŠAS

Ir „Lietuvos Atsiminimų“ radijo direktoriui prof. dr. Jokubui Stukui gyv. New Jersey valstijoje, suorganizuojamam didesnė ekskursantų grupei i neva „atbundančia“ Lietuva, sovietų nebuvo leista drauge su grupės nariais keliauti į Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tik jam vienam buvo suleista viza!

Gal Lietuvos okupantui nepatiko faktas, kad kaip Vliko vicepirmininkas 8 metus, aktyviai dalyvavo Vliko veikloje, prieš dvejus metus padėjęs suorganizuoti didžiulę lietuvių grupę i Vliko seimą Londone ir i Vienoj, Austrijoj? Ten vyko sėkmingos demonstracijos už sugrąžinimą Pabaltijo tautoms žmogaus teisių ir laisvių svarbios tarptautinės konferencijos metu. O gal nepatiko sovietams jo ilgametė veikla Lietuvos Vyčių organizacijos lietuviškų reikalų komitete, kuriam pirminkavo? O gal jo talka suruošiant sėkmingą Vyčių demonstraciją už Lietuvos laisvę pereinamais metais prie Sovietų ambasados Washingtone Vyčių jubiliejinio seimo metu?

Nenorėdamas sukompromituoti Vliko tikslų dėl savo kelionės i Lietuvą, jis iš valdybos pasitraukė šių metų pradžioje.

Kyla klausimas, ar Sovietams yra verta sulaukyti jam ir anksčiau mūsų spaudoje paskelbtiems lietuviams vizas kelionei i Lietuvą šiame neva „atvirumo“ arba glasnost laikotarpyje?

padaryta. Tęskime šį darbą ir toliau ir dėkime pastangas tikslą pilnai pasiekti.

Čia galėtų būti geras pavyzdys Kalifornijos Lietuvių Respublikonų partijos vadovybė.

Šios organizacijos narių įtaigojama žada kartu su latviais ir estais sutelkti vieningą pabaltiečių spaudimą i Jungtinių Amerikos Valstybių senato ir Atstovų rūmų narius.

Tikimasi, kad ši vieninga ir stipri visų pabaltiečių akcija atneš rezultatų pilnos Pabaltijo kraštų Nepriklausomybės atstatymui.

125 AUKŠTŲ DANGORAIZIS

Miglin-Beitler firma pateikė Chicago planavimo komisijai projektą, prašydama leisti pastatyti 125 aukštų dangoraižį Madison-Wells gatvių sankryžoje Chicagoje. Šis dangoraižis būtų 400 pėdų aukštesnis kaip Sears Tower. Planavimą padarė architektas Cezaris Pelli.

Šis dangoraižis galėtų kainuoti 1.5 milijardų dolerių. Numatoma, jei leidimas bus gautas, statybą baigti 1992 m.

FOTOGRAFIJOS SUKAKTIS

Fotografavimo aparato išradimo 150 m. sukakčiai paminėti, Chicago kultūros centre, 78 E. Washington Blvd., birželio mėnesį vyks vienuolikos Chicago fotografų architektūrinių pastatų nuotraukų paroda. Išstatyta bus 200 nuotraukų.

PADĖKA

A.†A.

JONAS ŽEMAITAITIS

Mirė 1989 m. kovo 3 d., palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse balandžio 3 d.

Nuoširdžią padėką reiškiamė giminėms, draugams, visiems pažįstamiems, kurie aplankė mūsų Tėvelį A. A. JONĄ ŽEMAITAITĮ koplyčioje ir palydėjo iš Liet. Ev. Liuteronų Tėviškės bažnyčios i Amžino Poilsio vietą.

Širdingai dėkojame kun. A. Dumpiui už malonias maldas koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse.

Dėkingi esame karšto nešėjams, gėlių aukotojams ir už aukas Tėviškės bažnyčiai. Dėkojame visiems už išreikštą užuojautą asmeniškai ir spaudoje.

Dėkojame Liet. Ev. Tėviškės chorui už meiliai sugiedotas giesmes budėtuose.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Lackavičiui (Lack) už malonų patarnavimą.

Visiems esame dėkingi, kurie pasidalino mūsų skausmu ir parėmė mus mūsų liūdnoje valandoje.

Nuoširdus dėkui! Neužmirškime niekados mūsų mylimo Tėvelio a.a. Jono Žemaitaičio.

Liūdinti Jono Žemaitaičio šeima.

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖSE

MIRUSIŲJŲ MINĖJIMO DIENĄ

(MEMORIAL DAY)

Pirmadienį, gegužės 29 dieną

Šv. Mišios bus atnašaujamos lietuviškai 10:30 val. ryto. Jas atnašaus Kun. RIČARDAS REPŠYS, MIC.

Tikintieji galės priimti Šv. Komuniją

Iškilmėse dalyvaus DON VARNO VETERANŲ POSTAS, KOLUMBO VYČIAI ir LIETUVOS ŠAULIAI.

GIEDOS LIETUVOS VYČIŲ CHORAS, Vadovaujamas Muz. FAUSTO STROLIOS.

MAŠINAS BUS GALIMA PASTATYTI KAPINĖSE.

A.†A. GAUDENTIUS MALIŠAUSKAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1989 m. gegužės 24 d., sulaukęs 83 m. amžiaus.

Gimė Pittsburgh, PA. Užaugo Lietuvoje. Grįžęs i Amerika, čia išgyveno 40 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukros: Rima ir Aldona, žentai: Algirdas ir Algis; anūkai: Elvira, Audra, Arūnas, Saulius, Aleksa. Lietuvoje – sesuo Janė ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas sekmadienį, gegužės 28 d. nuo 4 iki 9 v.v. ir pirmadienį, gegužės 29 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks gegužės 30 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas i Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas i Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukros, žentai ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. STASYS TAMULIS

Gyveno Cicero, IL. Po sunkios, ilgos ligos mirė 1989 m. gegužės 25 d., sulaukęs 72 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Tauragės mieste.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona, sūnūs: Kęstutis ir Romas, broliai: Jonas Amerikoje, Vladas Vokietijoje, seserys: Stasė ir Zosė Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas gegužės 26 d., Cermak koplyčioje, 5844 Cermak Rd., Berwyn, IL.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnūs, broliai, seserys ir kiti giminės.

Smulkesnei informacijai skambinti tel. 815-725-3416.

Mamytei

A.†A.

MONIKAI STANKAITIENEI

mirus, mūsų gili užuojauta dr. DANGUOLEI ir STASIUI SURANTAMS

Danutė ir Vytautas Bindokai

Brangiai Mamytei

A.†A.

MONIKAI STANKAITIENEI

mirus, jos dukrai DANGUOLEI ir žentui STASIUI SURANTAMS reiškiamė gilią užuojautą.

Stasys ir Giedrė Milašiai

A.†A.

mokyt. MONIKAI STANKAITIENEI

mirus, gilaus skausmo valandoje mielus draugus DANGUOLĘ ir STASĮ SURANTUS bei kitus artimuosius širdingai užjaučiame liūdedami kartu.

Stasė ir Algirdas Didžiuliai
Juzeфа Urbanienė
Birutė, Kostas ir Kęstutis Urbanai

Mylimam Broliui

A.†A.

VLADUI PABRĖŽAI

Lietuvoje mirus, liūdesio prislėgtus mielą ALEKSA su šeima ir seserį ONĄ DAMBRAUSKIENĘ su šeima nuoširdžiausiai užjaučiame.

Pratrėta
Bernadeta

Vladas
Anelė ir Bronius

DRAUGAS, penktadienis, 1989 m. gegužės mėn. 26 d.

5

Pranešu draugams ir pažįstamiems, kad

A.†A.

gail. sesuo

Antanina Genytė-Karoblienė

Petro ir Veronikos dukte, po ilgos ir sunkios ligos mirė 1989 m. gegužės 5 d., 6:30 ryto Ripley, OH ligoninėje, sulaukusi 82 metų amžiaus.

Po gedulingų pamaldų St. Michael bažnyčioje, kurias atlaikė kun. Brian William, velionė buvo palaidota gegužės 8 d. Ripley, OH kapinėse.

Nuliūdęs vyras dr. Vytautas Karoblis

I Viešpaties padangtes iškeliavus

A.†A.

FELICIJAI ČESONIENEI,

atsiskyrimo liūdesy pasilikusius sūnus RIMĄ ir KĘSTUTĮ, brolių VYTAUTĄ NARUŠĮ, jų šeimas, o taip pat seserį ir brolių Lietuvoje giliai užjaučiame ir skausmu dalinamės.

Baltimorės ateitininkai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAŠ IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x „Draugo“ atkarpoje šią dieną baigiame spausdinti Valiaus Kutkevičiaus atsiminimus „Svetimšalių legionas“. Rytų pradėsimis spausdinti Edmundo Jakaičio novelę „Iš kairės ir iš dešinės“.

x Gegužės 29 d., pirmadienį, yra Kapų puošimo šventė – nedarbo diena. Tą dieną nedirbs „Draugo“ tarnautojai, bet dirbs visą dieną redakcija, administracija ir spaustuvė antradienį, gegužės 30 d., ir išleis „Draugo“ trečiadienį, gegužės 31 d., laidą. Šeštadienio administracija bus atidaryta iki 12 val.

x Betanijos kapinėse, Summit, Ill., Kapų puošimo diena bus gegužės 29 d., pirmadienį. Pamaldas laikys ir pamokslus pasakys 11 val. Teviškės ir Ziono lietuvių evangelikų parapijų klebonai kun. A. Dumpys ir kun. J. Juozupaitis. Visi kviečiami dalyvauti.

x Šiandien Jaunimo centre 7:30 v. vak. prasideda šių metų Poezijos dienos Chicagoje. Penktadienio vakaras skirtas Kristijono Donelaičio 275 metų gimimo sukakčiai paminėti, atliekant labai įvairią šios temos programą. Poezijos dienas rengia Jaunimo centro moterų klubas, o programos organizatorius ir jos vadovas yra Algirdas T. Antanaitis.

x Chicagos Lietuvių Moterų klubo valdyba šiuo metu sudaro pirm. Emma Petraitis, vicepirm. Irena Buchbinder, protokolų sekr. Birutė Zalatorius, išd. Madge Nekrošius ir finansų sekr. Bernice Neberieza. Pirmą šios vasaros subvimą rengia birželio 21 d., trečiadienį, Palos Parke.

x I „Armonikos“ ansamblio koncerta gegužės 28 d., sekmadienį, visi bilietai išparduoti. Pirmadienį, gegužės 29 d. bilietų dar yra. Sekmadienį po koncerto – iškilminga vakarienė Jaunimo centro mažoje saleje. **Rezervacijos: PAT-RIA, 2638 W. 71 St., tel. 778-2100.**

(sk)

x Mirusiųjų pagerbimas Kapų puošimo dienoje – gegužės 29 d., pirmadienį, vyks tuoj po Mišių Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo. Pagerbimą ruošia Bendruomenės Pasauliečių komitetas, Kapų sklypų savininkų dr. ja, garbės sargyboje dalyvaujant uniformuotiems šauliams ir šaulėms. Religinei daliai vadovaus Šv. Kazimiero kapinių direktorius kun. J. Kuzinskas. Visuomenė kviečiama gausiu dalyvavimu pagerbti visus mūsų tautos mirusiųsius.

(sk)

x Midland Federal savings Marquette Parko skyriui reikalinga tarnautoja/tarnautojas. Skambinti darbo valandomis, tel. 925-7400.

(sk)

x Lietuvoje pagedauiama kosmetika urminėm kainom! Pvs. 12 spalvų mažiau negu 2 dol. Įvairus pasirinkimas. Transpack, 2655 W. 69 St., tel. 312-436-7772.

(sk)

x Važiuoju į Lietuvą birželio 14 d. Priimu užsakymus tarpininkauti pinigų pervežime asmeniškai arba per banką. **Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų: 312-430-4145.**

(sk)

x Kun. Alfonso Svarinsko, Sibiro kankinio, laukiama kita savaitė, gegužės 31 d. Penktadienį, birželio 2 d., Marriot viešbučio, 540 N. Michigan Ave., Conference Room 16, 11:30 val. ryto bus spaudos konferencija. Tikimasi, kad spaudos konferencijoje bus ir amerikiečių laikraščių bei TV reporteriai.

x Mirusių ramovėnų pagerbimas bus Kapų puošimo diena, gegužės 29 d., Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Ramovėnai renkasi 9 val. ryto prie kapinių koplyčios.

x JAV LB krašto valdybos Švietimo taryba šiais metais mokiniams buvo paskelbusi Lietuvos vaizdų albumo konkursą su premijomis tema – Keliaujame per Lietuvą. Vertinimo komisija paskyrė: I vietą – Irenai Kvantaitėi ir Zigmui Woodward, II vietą – Vilijai Bogutai ir Rimui Putriui, III vietą – Gajai Bubbytei, Dainai Čarauškaitei ir Gintui Mikušauskui, IV vietą – Audrai Gaiziūnaitei, V vietą – Audrai Leparskaitei, Helenai Macevičiūtei ir Aidei Užgirytei. Laimėtojų dauguma gyvena Chicagos apylinkėse. Trys laimėtojos gyvena Clevelande. Sveikiname visus laimėtojus ir džiaugiamės jų gražiais Lietuvos vaizdų albumais.

x Kapų puošimo šventė yra šiemet gegužės 29 d., pirmadienį. Istaigos bus uždarytos. Šv. Kazimiero kapinėse pamaldas bus 10:30 val. Jas laikys ir pamokslą pasakys kun. Ričardas Repšys.

x Amerikos Lietuvių Montessori draugijos visuotinis susirinkimas bus trečiadienį, gegužės 31 d., 7:30 val. vak. Lietuvių centre, 511 E. 127 St. Lemonte. Visi nariai ir susidomėję priešmokyklinių vaikų auklėjimu kviečiami susirinkime dalyvauti ir atsivesti naujų narių. Čia bus taip pat renkami nauji draugijos direktoriai. Norintieji daugiau informuotis prašomi skambinti Daliai Januškienei tel. 257-5078.

x Patikslinimas „Draugo“ gegužės 12 ir 15 dienų laidos po nuotrauka iš St. Petersburgo buvo klaidingai parašyta. Turėjo būti pensininkų pirmininkas Bronius Ginčauskas, taip pat šimto dolerių auka buvo Broniaus Ginčausko. Už klaidą atsiprašome.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programas **1490 AM** bangomis kiekvieną **šeštadienį 7 val. ryto**. Šį šeštadienį, gegužės 27 d. dr. Mary Moran, reumatologė iš Lutheran General ligoninės kalbės apie „rheumatoid“ artrito gydymą.

(sk)

x Vytautas Aleknavičius iš Vilniaus ieško giminių. Apie 1914 m. į JAV atvyko trys broliai Aleknavičiai: Juozas, Antanas, Vincas ir sesuo Teofilė iš Gerdžių kaimo, Lukšių valsčiaus, Šakių apskrities. Ką nors žinantieji apie minėtus asmenis, prašomi pranešti **Alfonsoi Kontviui. Skambinti „collect“: (714) 897-1143.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus**, tel. 361-5950 arba 636-6169.

(sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su **Rodman & Renshaw, Inc.**, patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **977-7916.**

(sk)

x Ginta T. Palubinskaitė, Jungtinio Pabaltiečių komiteto (JBANC) visuomeninių reikalų direktorė, supažindino McLean, VA, „Lutheran Church of the Redeemer“ parapičius su dabartiniais įvykiais Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje glasnost epochoje bei pravedė diskusijas ta pačia tema gegužės 14 d. „Lutheran Church of the Redeemer Adult Forum“.

x Poetė Ramutė Skučaitė iš Lietuvos, beviešinti Detroite pas gimines, šį savaitgalį atvyksta į Chicago ir gegužės 27 d., šeštadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centre poezijos dienų programoje skaitys savo kūrybą kartu su čekagietėmis poetėmis Liūne Sutama ir Julija Švabaitė.

x Ramunė Kelečienė gegužės 19-20 d. kaip Amerikos Lietuvių Tarybos atstovė dalyvavo švietimo konferencijoje Atlanto, Ga. Švietimo konferencijoje ji mėgino parodyti lietuvių kultūros pranašumą ir reikalą įvesti į bendrą auklėjimą.

x Msgr. J. Kučingis, Los Angeles, Cal., mūsų nuosirdus ir dosnus rėmėjas, su pnumeratoro prašymu atsiuntė visą šimtine. Msgr. J. Kučingui, mūsų garbės pnumeratoriui, už auką labai dėkojame.

x Marija Lešinskienė, Salem, N.H., parėmė „Draugo“ 20 dol. auka ir pratęsė pnumeratoratą. M. Lešinskienė skelbiame garbės pnumeratoro, o už auką labai dėkojame.

x Dr. J. Petrikas, St. Petersburg, Fla., lietuviško žodžio rėmėjas, su pnumeratoro prašymu mokesčių atsiuntė visą šimtine. Dr. J. Petrikui, mūsų garbės pnumeratoriui, tariame nuosirdų ačiū.

Rudolfas Paulaitis, Philadelphia, Pa., su pnumeratoro prašymu mokesčių atsiuntė ir 25 dol. auka. R. Paulaiti skelbiame garbės pnumeratoriui, o už auką labai dėkojame.

x Jonas Rejeris, Oak Lawn, Ill., dr. M. Biskis, Downers Grove, Ill., Anthony Miner, Westbrough, Ma., Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach, De., Joseph Petkus, Kirkland, Wa., P. Vizgirda, Aurora, Ill., P. Kasperavičiūtė, St. Petersburg, Fla., V. Dailydė, Baltimore, Md., Kazimieras Sirgėdas, Richmond Hills, N.Y., B. Semaška, New Britain, Conn., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. Nuosirdus ačiū.

x Bartkus Petras, gyvenantis Ukrainoje, Lvove, ieško savo tetos Bartkutės Zosės, kilusios iš Upinės apylinkės, Klukės kaimo. Žinantieji, prašomi skambinti Irenai Klisz, tel. 278-8844.

(sk)

x Video, stereo, siuvimo mašinas ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS ir kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietai, siunčiame kargo. **Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629.** Darbo valandos: 12-6 v. p.p. kasdien, šėst. 10 v.r.-4 v. p.p., arba susitarus. Pirmad. uždaryta. Tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145.

(sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su **Rodman & Renshaw, Inc.**, patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **977-7916.**

(sk)

x Pasaulio Lietuvių centro administracija ieško šeiminių aptarnauti nuolatinius gyventojus. Bus parūpintas butas, maistas ir alga. Smulkesnei informacijai **skambinti 257-8787.**

(sk)

Prieš milicijos veiksmus Vilniuje kalba Persitvarkymo sąjūdžio pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAGERBTAS KUN. A. SAULAITIS

Smarkiam lietuvi lyjant, atrodė, kas čia susirinks, nes ne skelbimų, ne reklamos nebuvo. Dabar ir su reklama dažnai sunku žmones išjudinti. Bet taip jo gimintaitės, kurios viskuo rūpinosi norėjo, kad reklamos ir jokio sukumercinimo nebūtų. Tačiau gegužės 19 d., penktadienio, vakare per balas žmonės iš visų pusių rinkosi į Jaunimo centrą. Dabar, kodėl žmonės rinkosi ir kodėl jis buvo pagerbtas? Pirmą, buvo norėta paminėti jo amžiaus 50 m. sukaktis. Antra, taip pat garbinga 20 m. kunigystės sukaktis. Žmonės, nežūrint blogo oro, rinkosi dėl to, kad jis turi daug gerbėjų, ypač jaunimo tarpe. Jį tikrai būtų galima pavadinti lietuviško jaunimo kunigu.

Gražiai išpuošta Jaunimo centro kavinė sklindina užsispildę. Merginos ar jaunos ponios nešiojo padėklus su vyno stiklais. Patarnavimas, kaip pirmos klasės restorane. Seniai Jaunimo centras tokį patarnavimą ir tiek daug jaunų veidų bebuvo matęs. Nežūrint blogo oro, visų nuotaika buvo gera. Matėsi stalai apkrauti visokiais patiekalais.

Dar neprasidėjus pagerbimo vakaronei, jau matėsi, kad pir-

muoju smuiku gros skautija. Tad vakarone atidaryti ir buvo pakviestas v.s. Vl. Vijeikis. Jis susirinkusius supažindino su jubilato biografija. Sako, teiravaus šen bei ten, pagaliau paėjau Lietuvių Enciklopediją ir pažūrėjau, ką apie Saulaitį rašo. O rašo, būtent šitaip: Saulaitis Antanas gimęs 1906 m., skautų veikėjas, baigęs Šiaulių gimnaziją, studijavo V.D.U. ir dirbo Vidaus reikalų ministerijoje. Pasirodo, kad pranešas susimaišė ir paskaitė kunigo tėvo biografija. Na, bet tiek to!

Jausmingu žodžiu jubilato sveikino Lietuvos generalinis garbės konsulas Vacl. Kleiza. Buvo pakviestas kun. J. Kidykas, S.J. sukalbėti invokaciją. Dėkojo Dievui, kad jis davė kun. Antaną Saulaitį. Jaunimo centro valdybos pirmininkė Salomeja Endrijonienė sveikino Jaunimo centro vardu. Pedagoginio Lituanistinio instituto rektorius dr. J. Račkauskas pasveikino ir įteikė instituto garbės diplomą. Skaucių vardu sveikino Ramutė Kemežaitė. Taip pat sveikino Ateitininkų federacijos jaunųjų ateitininkų ir Juozo Polikaicio vardu (kuris yra išvykęs). Krikščionybės jubiliejaus komiteto vardu J. Kavaliūnas sveikino solenizantą, kuris kaip tik ir buvo pagrindinis minėjimo variklis. Lietu-

vių Bendruomenės vardu sveikino Birutė Jasaitienė, valdybos vicepirmininkė. Jos žodžiais, jubilato svarbiausias titulas yra jaunimo mokytojas ir jaunimo draugas. Vazinėjant po įvairias kolonijas ir paklausus, ko jums labiausiai reikėtų? Sako, duokite mums kun. Antaną Saulaitį! Al. Likanderienė sveikino akademikų vardu ir įteikė raudoną rožę. JAV LB pirm. dr. A. Razma sveikino raštu. „Grandies“ kolektyvo jaunimas įteikė klumpes, kad kitoje šokių šventėje galėtų šokti „klumpakojį“. Keturių tautų ir Chicagos akademikų vardu, skautės solenizantą apjuosė graži tautinė juosta. Lemonto Lietuvių centro vardu sveikino D. Dundzilienė: „centras dar labai jaunas, tad ilgų kalbų dar neišmoko“. „Dainuojančios žemaitės“ vadov. muz. K. Skaisgirio, padainavo keletą dainų ir jubilatą apdovanojo. Skautijos vardu sveikino vyr. skautininkas G. Deveikis. Skautės akademikės pasirodė, vadinamu „žaidimu“. Tame „žaidime“ dalyvavo Ilona Vaičiulytė, Alida Vitaitė, Renata Ramanauskaitė, Lina Meilytė ir Daiva Vizgirdaitė.

Visiems sveikinimams pasibaigus, trumpą žodį tarė pats jubilatas ir padėjo visiems prisidėjusiems ir visiems dalyvaujantiems. Po jo žodžio dalyviai jam sugiedojo „Ilgiausių metų“. Po to buvo vaisės, kurios buvo labai gausios, skanios ir akiai mielos. Beje, ant stalo buvo iš Lietuvos atvežtos duonos ir „ragutinis“ ar kaip ten kitaip jis lietuviškai vadinasi. Bevalgydamas lietuvišką duoną prisiminiau vaikystę ir pasakojimą. Sakydavo, kad išvažiavę į svetimus kraštus, pasiilgdavo juodos lietuviškos duonos. Tuomet galvodavau, kad ko, ko, bet juodos duonos tai nepasiilgdavau. O dabar... kokia skani ta lietuviška duona!

J. Ž.

PRISIMINTAS ROMAS KALANTA

R.L.B-nės Marquette Parko apylinkės valdyba šių metų gegužės 13 d., šeštadienį, 12 val. dieną kukliai prisiminė Romą Kalantą, paaugojusį savo brangiausią turtą – gyvybę ant tėvynės laisvės aukuro.

Apie 12 val. dieną prie Romo Kalantos garbei pastatyto paminklo Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje susirinko gražus būrelis susipratusių lietuvių, kurie savo dalyvavimu pagerbė šį jauną didvyrį. Valdybos pirmininkė A. Repšienė šį liūdną prisiminimą pradėjo šiais žodžiais: „Prieš 17 metų gegužės mėn. platuji

lietuvišką ir Vakarų pasaulį nusiaubė liūdna žinia, kad gegužės 14 d. gražią sekmadienio popietę Kauno miesto sode susidegino lietuvis jaunuolis Romas Kalanta, sulaukęs vos 19 metų amžiaus. Jis pasakęs trumpą kalbą ir susirinkusius ir draugus, užsipykęs ant savęs benzino, užsidedęs. Paskendęs liepsnose, dar vis šaukė „Laisvės Lietuvai! iki, netekęs sąmonės, nugalbentis į ligoninę, kurioje po keletos valandų ir mirė. Romas Kalanta buvo gimęs ir augęs jau okupuotoje Lietuvoje. Laisvos Lietuvos jis nebuvo matęs, o tik galbūt kiek girdėjęs iš savo tėvų bei patikimų draugų.

Savo tėvynę svetimiems vergauti, išduoti savo kraštą dėl naudos, paklusti Maskvai ir laimingi jaustis, nebūtų jis galėjęs niekad... tai yra ištrauka iš vieno eilėraščio. Todėl jis pasirinko tikrąjį kelią: „Geriau garbinga mirtis, negu gėdingas gyvenimas!“

Romo Kalantos sprendimas paaukoti savo brangiausią turtą – gyvybę ant tėvynės laisvės aukuro nepaėjo be pėdsakų. Po jo mirties okupuotos Lietuvos jaunimas bent didžiuliuose Lietuvos miestuose ruošė demonstracijas, šaukdami „Mes norim būti laisvi. Duokite mums laisvę!“ Net okupato tarnai bei patikėtiniai, lazdomis bei buožėmis daužydami jaunimą, nepajėgė užslaptinti ruošiamas demonstracijas. Ir kiekvienais metais toje vietoje, kur susidegino jaunuolis Romas Kalanta, išdygdavo žydinčios gėlės. Romo Kalantos mirtis nesužadino okupanto, Vakarų pasaulis liko kurčias ir tylus.

Romo Kalantos gyvybės auka giliai paveikė okupuotos Lietuvos jaunimą, deja, nerado stipresnio atgarsio išėjvijos jaunimo tarpe. Šiandieną po 17 metų su dideliu džiaugsmu sutinkame žinią, kad rytoj, gegužės 14 d., okupuotoje Lietuvoje Vilniaus Kalnų parke susirenka jaunimas laisvai prisiminti ir pagerbti Romą Kalantą jo susideginimo metinių progą.

Baigdama noriu pacituoti B. Kemežaitės eilėraščio posmelį: „Ugnį Kalanta mirtį kai sutiko, liks atminty lietuviui ta diena, dar širdį skelia „Laisvės!“ šauksmas likęs, kurio įveikt nepajėgė liepsna“.

Toliau pirmininkė pakvietė kan. V. Zakarauską sukalbėti maldas.

Po prasmingos invokacijos buvo sugiedota Marija, Marija, kurią giedant buvo padėtas gyvų žydinčių gėlių vazonas prie Romo Kalantos paminklo, pagerbiant jį ir visus žuvusius, paaugojusius gyvybę ant tėvynės laisvės aukuro. Pabaigą buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Užbaigus pagerbimą, valdybos pirmininkė išreiškė nuosirdžią padėką kan. V. Zakarauskui už prasmingą invokaciją, padėjusiomis gėles G. Giedraitytei ir S. Rudokienei, moterims, vilkėjusioms tautininkas drabužius, fotografai J. Šidlauskui, valdybos nariams už visokią pagalbą, svečiams iš Lietuvos ir visiems dalyviams, kurie savo atsilankymu pagerbė šį jaunuolį, padėjusį savo gyvybę ant tėvynės laisvės aukuro. Baigdama dar priminė, jog mes kiekvienais metais, kol būsimė gyvi, lankysime Romo Kalantos paminklą jo susideginimo metinių progą. Pagarbiai lenkiame jam galvas. Tegū būna jis pavyzdžiu mums visiems, o ypač jaunimui!

Ant. Repšienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Dail. J. Paukštienė savo dailės kūrinių parodoje.

Nuotr. J. Tamulaičio